Hayat

CLAUDIA CARDINALE

(Fotoğraf: T. H. Ajansı)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 4 SIRA No. : 160
SAYI : 44 CİLT : II 1959

Hayat

CLAUDIA CARDINALE

(Fotoğraf: T. H. Ajansı)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 4 SIRA No. : 160
SAYI : 44 CİLT : II 1959

SAHİBİ : Şevket RADO

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES

YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI

REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA
Hikmet ANDAÇ

RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER
Oral ORHON

FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56

DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.

İLANLAR :
Türk Basın Birliği Resmî İlânlar Limited Ortaklığından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.

Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmuaların muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

Başvekilin Amerika Seyahatinden Fotoğraflar

BERABER — CENTO (Eski Bağdat Paktı) Vekiller Konseyi toplantısında bulunmak üzere 4 ekim 1959 pazar akşamı uçakla Amerikaya giden Başvekil Adnan Menderes, Eisenhower ile. Yukarıda, Başvekilin ikameti dolayısiyle Waldorf Astoria oteline çekilen Türk bayrağı.

MENDERES KONUŞUYOR — Adnan Menderes, Dış Politika Cemiyeti tarafından 13 ekimde Waldorf Astoria otelinde şerefine verilen ziyafette konuşmasını yaparken. Menderes, Amerika seyahati boyunca çeşitli yerlerde konferanslar vermiştir.

DÖNÜŞ — 18 ekim 1959 pazar akşamı Amerikadan yurda dönen Menderes tezahüratla karşılanırken.

Hayat gelecek sayısından itibaren yeni bir tefrikaya başlıyor.

MEŞHURLARIN EVLENME PAZARI

Dünya aristokrasisi ve zenginler âleminin taçsız kıralları için kurulan milletlerarası «Evlenme Pazarı» nın iç yüzünü Hayat'ın gelecek sayısından itibaren merakla takibedeceksiniz.

Seçim Günü Londrada Neler

GEL ANNESİ GEL!... — Oyunu vermek üzere odaya giren bir anne vatandaşlık vazifesini rahat yapabilmek için çocuğunu polise teslim etmişti. Hem de emziğiyle.

8 ekim 1959 perşembe günü İngilterede, bütün dünyanın dikkatini üzerine çeken bir seçim yapıldı. Seçim devresinin sona ermesine bir seneden fazla bir zaman varken, iktidarda bulunan Muhafazakâr Parti yeniden girişeceği iktisadi hamleler ve dünyanın mukadderatı ile ilgili müzakerelerden evvel milletin kendi üzerindeki itimadını yoklamağa ve tazelemeğe lüzum gördüğü için, seçimleri yenileme kararı almış ve bu kararı derhal tatbike koymuştu. Muhalefette bulunan İşçi Partisi, iktidara geleceğinden emin bulunduğu için kararı sevinçle karşıladı. Seçimler büyük bir sükûnet içinde yapıldı ve Muhafazakâr Parti eskisinden daha fazla mebus kazanarak iktidarda kaldı. Hayat'ın Londra muhabiriyle beraber seçimleri bizzat takibeden arkadaşımız Şevket Rado, bu yazısında sizlere Londrada seçimlerin nasıl cereyan ettiğini anlatacak.

İNGİLİZ demokrasisi ağrısız, sancısız, hazım zorluklarını gidermiş, usulleri âdetleri belli, yerine rahatça oturmuş bir demokrasi.

Seçimlerden iki gün evvel Londrada idim. İki gün sonra Avrupanın bu en büyük şehrinde umumi seçimler yapılacağını belli eden, mûtadın dışında görünür hiçbir şey yok. Herkes işiyle gücüyle meşgul. Halbuki muhalefet liderleri ve gazeteleri büyük bir ihtimalle iktidarın değişeceğinden bahsediyorlar. Muhafazakârlar gidecek, yerlerini İşçiler alacak. Dünyanın gözü bu memleketin üzerine çevrilmiş. İki gün sonra bambaşka bir İngiltere ile karşılaşabilirler. Ama Londra hiç oralı değil. Halk gündelik hayatını yaşıyor. Yalnız rasladığımız bir memur iktidarın değişmesinden biraz endişeli görünüyordu:

— Değişmese çok iyi olacak, dedi. Yazılacak yazılarda vekillerin isimlerinin altına kaydedilmesi zaruri olan unvanlarını tam olarak tesbit eden listeleri yeni tamamlamıştım. İktidar değişirse bizim liste de berbat olacak!

Seçim sabahı B. B. C. radyosu parti liderlerine ayırdığı dakikalarda son mesajları neşrediyor. Muhafazakâr Parti lideri Mac Millan son hitabını kendi okumadı, sözcülerinden birine okuttu.

Son derece yumuşak bir seslenme: «Sizden, sizin kendi menfaatiniz, çocuklarınız ve geleceğiniz için, memlekette kurmuş bulunduğumuz siyasete devam etmemize müsaade etmenizi istiyorum. Biliyorum onlar da (muhalifler de) yapabilirler. Ama biz belki daha iyi yapabiliriz. Bu daha iyi yapabilme şansını yakalamamıza fırsat verin, çünkü daha iyi yapabilmek için biz çok hazırlanmış bulunuyoruz.»

İktidar Partisi liderinin halka son hitabı bundan ibaretti. Muhalefet lideri ise çok sert:

«Bugün İngiliz milleti kararını verecek. Millet, ya bugünkü iktidarı beş yıl daha iktidarda bırakmayı göze almalı, yahut da bu müddet için yeni İşçi Hükümetini seçmelidir. Kazanacağımıza güveniyorum. Fakat iyi bir ekseriyetten emin olmak için gerçekten fazla sayıda bir iştirake ihtiyacımız var. Böylece her yerde İşçi Partisi mensuplarından reylerini kullanmalarını istedim. Bugün bu mesele her şeyden daha önemli. Git, reyini kullan ve iktidarda olanları yerlerinden at. Büyük işçi zaferini kazanmamızı, İngiltereye ve dünyaya sulh ve refahı getirmemizi sağla.»

Muhalifler ayrıca 65 yaşını doldurmuş olan emeklilerin haftalıklarına onar şilin zam yapacaklarını vadediyorlar, fakat buna karşı: «Bu kadar parayı dağıtırsanız sonra İngiltereyi nasıl idare edeceksiniz?» sualine cevap veremiyorlardı.

Liberal Parti ise iktidarı istemediğini, fakat kendilerine mecliste daha geniş bir murakabe imkânı bahşedilmesini talebetmekte idi.

■

Şehirde, seçimlere mahsus fevkalâde havanın hiç değilse seçim günü başlıyacağını ümidediyordum. Perşembe sabahı şehir, çarşamba sabahı ne idi ise yine öyle kaldı. Şehir bayraklarla donatılmamıştı. Dükkânlar kapalı değildi. İçki yasağı yoktu. Herkes işine gücüne normal bir şekilde devam ediyordu.

Bir İngilize seçimlerin niçin pazar günü değil de bir iş gününde yapıldığını sorduk. Pazar günü rey vermek daha kolay olmaz mı idi?

İngiliz:

— Pazar günü halk eğlenip dinlenecek, seçim var diye onların eğlenme ve dinlenme imkânlarını ellerinden almıya ne hakları var? diye cevap verdi. Eğer seçim pazar günü olursa iştirak nispeti daha az olur, halkın parkta güneşlenmeyi rey vermiye tercih etmesi tehlikesi belirirmiş. Bunda da halk haklı imiş. Her hangi bir iş gününde insanlar işlerine gitmeden evvel mahallelerindeki sandığa uğrar, reyini atarmış, yahut sandıklar akşam dokuza kadar açık olduğuna göre işinden çıktıktan sonra evine giderken bu vazifeyi görebilirmiş. Seçim günü işine biraz geç gelene veya akşam üstü işinden biraz erken ayrılana ses çıkarılmazmış.

Netekim böyle oldu. Sandık başlarında ancak sabahın erken saatlerinde biraz kuyruk olmuş, biraz da akşam saat beşten sonra. Diğer saatlerde sadece ev kadınları, tek tük, sandık başlarında görülüyordu. Sandıklar mekteplerin veya kütüphanelerin bir odasına konmuştu. Odanın

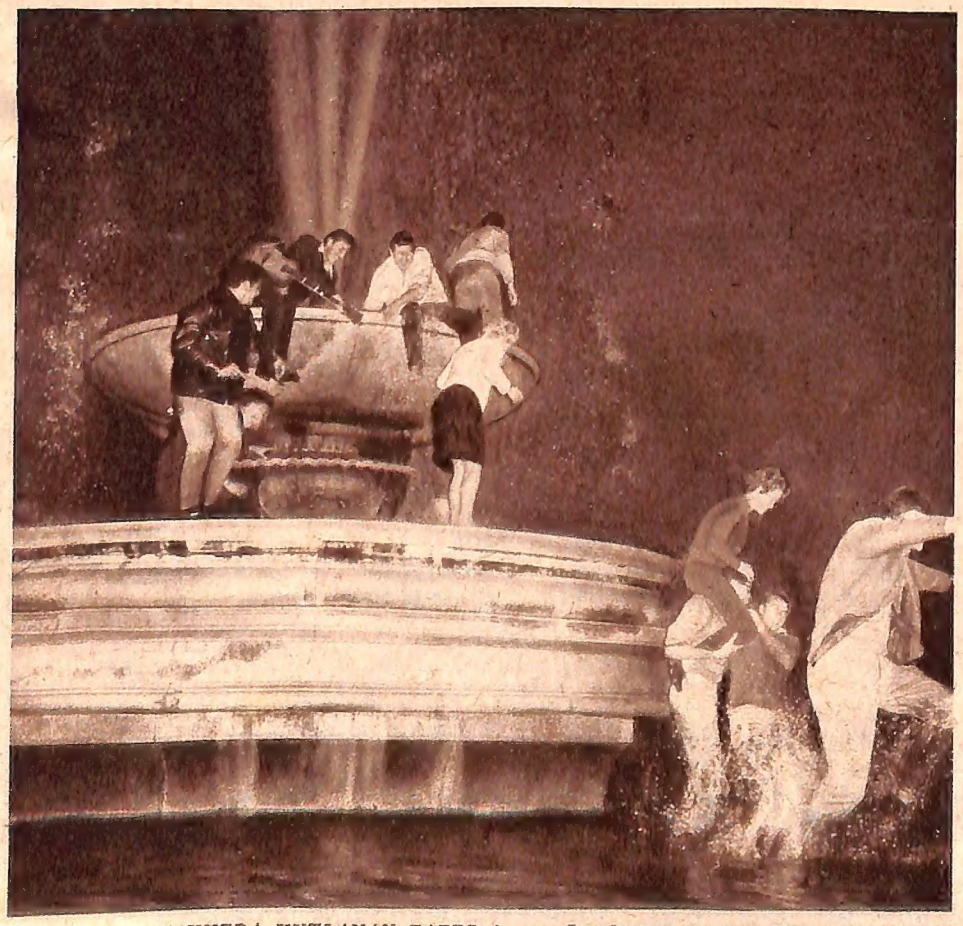

HAVUZDA KUTLANAN ZAFER !... — Londranın meşhur Trafalgar meydanı. Saat gece yarısından sonra iki. Muhafazakâr Partinin seçimi kazandığını öğrenen kadınlı erkekli bir grup elbiseleriyle havuza doldular. Polis havuzdaki nümayişçileri dağıtmak için dâhiyane bir çare buldu: Fıskiyeyi sonuna kadar açıp suyu fışkırtmak!... Fakat nafile. Zafer sarhoşları bu sefer havuzda kitara çalıp oynamaya başlarken, halk da onlara şemsiye koşturuyor.

Gördüm?

YAZAN:
ŞEVKET RADO

Hususi Fotoğraflar:
EDİBE DOLU

ZAFER YOLUNDA — Muhafazakârların lideri Harold Mac Millan, seçimlerden az önce Norfolk eyaleti dahilindeki balıkçı kasabası Yarmouth'da seçim kampanyasının son konuşmalarından birini yaparken görülüyor.

kapısında bir polis duruyordu. İçeride adayların mümessilleri ve seçim müfettişi vardı. Gazeteciler de dahil, rey atacak olandan başka kimse bu odaya sokulmuyordu.

Bizler, seçim günü bir fevkalâdelik aramıya boş yere devam ettik. «Bari parti merkezlerine gidelim. Her halde oralarda hareket fazladır» diye düşündük. Önce Avam Kamarasında sadece 6 mebusu bulunan Liberal Partiden işe başladık. Parti merkezinde birkaç küçük müstahdemden başka kimseler yoktu. Karşımıza basın işlerine bakan bir kadıncağız çıktı. Gazeteci olduğumuzu öğrenince bu ziyaretimizi partilerine iltifat saydığını söyledi:

— Tabii, dedi, iktidara gelmemize ihtimal olmadığını siz de biliyorsunuz. Fakat meclisteki mebuslarımızın sayısını arttıracağımızı zannediyoruz, çünkü Liberal Partiye karşı alâka günden güne çoğalmaktadır. Görüyorsunuz burada şimdi kimseler yok. Herkes seçim bölgelerine dağıldı. Muhafazakâr ve İşçi Partisi merkezlerine gittiğiniz zaman oraları her halde daha hareketli bulacaksınız.

Halbuki bu tahmin de yerinde değildi. Muhafazakâr Parti ile İşçi Partisinin merkez binaları bir meydanda karşı karşıya. Saat akşam 7 olduğu halde ikisinde de fazla bir hareket yok. Liderler seçim bölgelerinde imişler. Yalnız binaların önlerinde televizyon arabaları dizilmiş, akşam için tertibat alıyorlar.

Muhafazakâr Partide görüştüğümüz zat, bize, gece on birden sonra parti merkezine gelmemizi tavsiye etti. Seçim neticeleri burada basına televizyonla verilecekti. Bize çok nazik davranıyor, fakat seçim neticeleri hakkında parti merkezinde hiçbir tahmin yürütülmediğini söylüyordu. Bize bir de İşçi Partisini ziyaret etmemizi tavsiye etti. «Muhalefet cephesinden seçimleri takibetmek de enteresandır» diyordu.

KALDIRIMDA UYKU — Bütün gün ayakta geçmişti. Yorulmuş olanlar gece yerlerde yatıp dinleniyorlardı.

İşçi Partisine gittik. Orada da kalabalık yoktu, mevcut olanlar biraz heyecanlı görünüyordu. Belki bu heyecan yüzünden ziyaretçilere karşı fazla nazik de değildiler. Zaten İşçilerle Muhafazakârlar arasında göze çarpan en bâriz fark bu nezaket noktası etrafında toplanıyor. Muhafazakârlar daha sakin, daha yumuşak; işçiler daha heyecanlı, daha sert. Bana öyle geliyor ki İngiliz milleti reyini verirken bu farkı göz önünde tutmuş bulunuyor.

NETİCELER İLÂN EDİLİYOR.

Gece saat on bire doğru Londra şehrinde bir hareket belirmiye başladı. Halk seçimlerin neticelerini öğrenmek için ya radyo veya televizyonlarının başına geçmişti, yahut da şehrin büyük meydanlarına akın ediyordu. Meşhur Trafalgar meydanında kadın, erkek on binlerce insan vardı. Burada Muhafazakâr Daily Mail gazetesi bir ışıklı perde kurmuş, halka seçim neticelerini bildirmiye hazırlanıyordu.

Netekim saat on birden sonra neticeler gelmiye başladı. Bölgelerde seçime giren adayların isimleri, aldıkları rey sayısı ile perdede gösteriliyor. Eğer Muhafazakâr aday kazanmışsa meydandaki Muhafazakârlar tezahürat yaparken İşçiler protesto ediyor, İşçilerin adayı kazanmışsa partizanlar sarmaş dolaş olup şarkılar söylerken muhafazakârların suratları asılıyordu.

Trafalgar Meydanının mûtad âşıkları seçim dolayısiyle meydana toplanan bu kalabalıktan biraz, ama çok az tedirgin olmuş vaziyette idiler. Çünkü sıralarda oturacak yer kalmamıştı. Fakat ayakta bile olsa yine zaman zaman dudak dudağa gelip öpüşmekten kendilerini alamıyorlardı ve o muazzam kalabalığın içinde kimse dönüp «Bunlar da ne yapıyorlar?» diye bakmıyordu.

Muhafazakâr Daily Mail gazetesi meydanda kurduğu ışıklı perdede seçim neticelerini verirken işçi adaylar kaybettikçe onlarla alay ediyor, neticelerin arkasından İşçi Partisi Lideri Gaitskell'in asık yüzlü bir karikatürünü göstererek halkı güldürüyordu. Fakat aynı şeyi muhafazakâr aday kaybettiği zaman da yapıyor, o zaman da Mac Millan'ın hiddetli bir karikatürü perdede görünüyordu. Hele komünist mebus adayları kaybettikçe perdede, iki tarafına iki kanad takılmış 150 Sterlin uçar vaziyette gösteriliyordu. Çünkü İngilterede adaylar seçime girmeden evvel 150 Sterlin yatırmıya mecburdular ve kazanamadıkları takdirde bu parayı kaybediyorlardı.

ZAFER SARHOŞLUĞU

Trafalgar meydanındaki kalabalığın içinde sarhoş grupları da vardı. Bunlar tuttukları partilere göre neler yapıyorlardı Yarabbi! Saat gece ikiden sonra Muhafazakâr Partinin kazanmakta olduğu belli olunca Muhafazakâr delikanlılar coştular. Büyük bir sarhoş kalabalığı meydandaki büyük havuzun ortasında bulunan geniş çanağa çıkıp zaferi o yüksek mevkiden tesidetmek hevesine kapıldı. Fakat polisler buna müsaade etmiyorlardı ve o çanağa ulaşabilmek için de, içinde dize kadar su bulunan havuzdan yürüyüp geçmek icabediyordu. Derken sarhoşlardan biri elbiseleri ve avakkabılariyle havuzun suları içine girip çanağa tırmandı. Halkın coşkun kahkahaları ve alkışları arasında cereyan eden bu hareket derhal taklidedildi. Bütün sarhoşlar elbiseleriyle havuza girip çanağa tırmanmıya başladılar. Bazıları kız arkadaşlarını kucaklarına alıp çanağa götürüyorlardı.

Elinde kitara bulunan bir delikanlı da çanağa çıkınca neşe son haddini buldu. Çanağın üzerinde toplanan 25-30 kişi neşe ile şarkı söylüyorlar, polislerin oradan aşağıya inmeleri için yaptıkları ihtarlara hiçbiri aldırmıyor, polisler de elbiseleriyle suya girmiye cesaret edemedikleri için kenardan bağırmakla iktifa ediyorlardı.

Fakat nihayet polisler dahiyane bir fikir buldular. Gidip havuzun fıskiyesinin musluklarını birdenbire açtılar. Havuzun ortasındaki çanakta toplanıp kitara ile âlem yapan otuz kişi on metre irtifaa yükselen kuvvetli fıskiyenin altında ne yapacaklarını şaşırarak kendilerini balıklama havuza atmıya başladılar.

Fakat aralarından üç delikanlı kitaralı gençle beraber çanakta fıskiyenin altında kalmakta ısrar etti. İliklerine kadar işliyen buz gibi su onları oradan indirmiye kâfi gelmiyor, hattâ çanaktakiler fıskiyenin üzerine oturarak suyu durdurmıya çalışıyorlar, fakat sert suya pek az mukavemet edebiliyorlar, tekrar fıskiyenin altında kalınca havuzun kenarından ahali kendilerine şemsiyeler gönderiyorlardı.

Bu vaziyet halkın coşkun kahkahaları ve alkışları arasında 40 dakika kadar devam etti. Polis onları indirmek için daha sert tedbirlere tevessül edeceğini bildirdiği zaman bu sefer ahali karga tulumba yaparak polisi havuza attılar. Suyun içinden sırsıklam kalkan polis halka bakarak kahkahalarla gülerken yuvarlak siyah kabalağı suyun üzerinde kayık gibi yüzüyor, bu manzaraya herkes gülmekten katılıyordu.

Ahali yavaş yavaş dağılırken, radyolar seçimi kaybettiğini kabul eden muhalefet liderinin muhafazakârları tebrik ettiğini bildiriyordu.

HUSUSİ HAYATLARINDA MEŞHUR FU

Metin Ok

Genç futbolcu Hayat için neler anlattı?...

Hayat bu nüshasından itibaren futbol yıldızlarımızı stadyumların dışında bütün hususiyetleri ve değişik fotoğraflarla anlatmaya başlamıştır. Merakla takip edeceğiniz bu röportaj serimizin ilk yazısında Galatasaraylı Metin'i sunuyoruz.

BUNDAN beş, altı sene öncesine doğru gidelim... İzmirspor sahasında takımın antrenmanı bittikten sonra arkadaşlariyle birlikte soyunma odasına dönmiyen pek genç bir futbolcu vardı. Hemen her gün kendi başına saatlerce top peşinde koşar, bıkmadan karşısındaki taş duvara sert şütler savururdu. Bu genç futbolcu bir tek şey düşünmekteydi: «Herkesin kendisinden bahsettiği iyi ve şöhretli bir futbolcu olmak». Aradan hiç de uzun olmıyan bir zaman geçti. Şimdi bütün futbol meraklıları stadyumlarda onu alkışlıyorlar, onu konuşuyorlar. Bu genç şöhretin adı Metin Oktay'dır. Galatasarayın ve Milli Takımın golcü santrforu.

Genç futbolcu elindeki Coca-Cola bardağını birkaç defa evirip çevirdikten sonra kısa biyografisini şöyle anlattı: «1936 yılında doğmuşum. Küçük yaştan beri futbol oynardım. On beş yaşımda ilk defa bir kulüpte oynamağa başladım. Bu Eşrefpaşa'daki Damlacık Kulubü idi. Ertesi sene İzmirspor'a transfer oldum. Bir yıl bu takımda kaldım. İstanbuldan aldığım tekliflere dayanamıyarak hâlen oynamakta olduğum Galatasaray Kulübüne girdim. O zaman hemen herkes Sarı-Kırmızılı takımda tutunamıyacağımı, büyük oyuncular arasında ezileceğimi söylüyordu. Buna rağmen takıma intibak etmekte gecikmedim. Gördüğünüz gibi elimden geldiği kadar bir şeyler yapmıya da çalışıyorum.

■

29 ocak 1959 da evlenen şöhretli futbolcu Metin, «O gün çok fazla heyecanlıydım» diyor. «Ekseriyetle gazetecilerin bana sordukları bir sual vardır. (En fazla ne zaman heyecan duydunuz?) Eğer bana şimdi böyle bir şey sormuş olsaydınız vereceğim cevap mutlaka bu olurdu» diyor. Metinin eşi çok cici genç bir hanım, Oya Oktay. Biz konuşurken daima kocasiyle meşgul oluyor, bir yandan da bir isteği olup olmadığını soruyordu.

Metin Oktay'ın günlük programına şöyle bir göz atalım. Ekseriyetle 8.30 da uyanıyor. Kahvaltısını yapmadan önce pek enteresan bir jimnastik saati var. Pikap'a «Rock around the clock» plâğını koyduktan sonra müzikli jimnastiğe başlıyor. Gayriihtiyari kolumdaki saate bir göz atıyorum. Vakit sabahı değil de öğleden sonrayı bile hayli geçmiş durumda. Metinin jimnastik yapışını seyretmek imkân dahilinde değil şu anda.

Jimnastik bitince sıra kahvaltıya geliyor. Genç futbolcu daha sonra Nişantaşındaki evinden Tarlabaşındaki mağazasına doğru yola çıkacaktır. Metin, Commer ve Hillmann yedek parçaları ithal eden ve satış yapan bir şirket kurmuş. Adı «Metin Kollektif Şti». Burada bir müddet çalıştıktan sonra saat 12.00 de tekrar evine dönüyor. Metin: «Oyanın hazırladığı yemekleri yemek zevk oluyor doğrusu» diyor. Yemekten sonra da tekrar iş başı...

■

Sempatik karı-kocanın en çok hoşlandıkları şey, akşam üstleri bir saat kadar süren yürüyüşlere çıkmak... Haftada iki üç defa sinemaya gidiyorlar. Bugünlerde yeni sinema sezonu başladığı için ekseri geceler onları evde bulmak mümkün

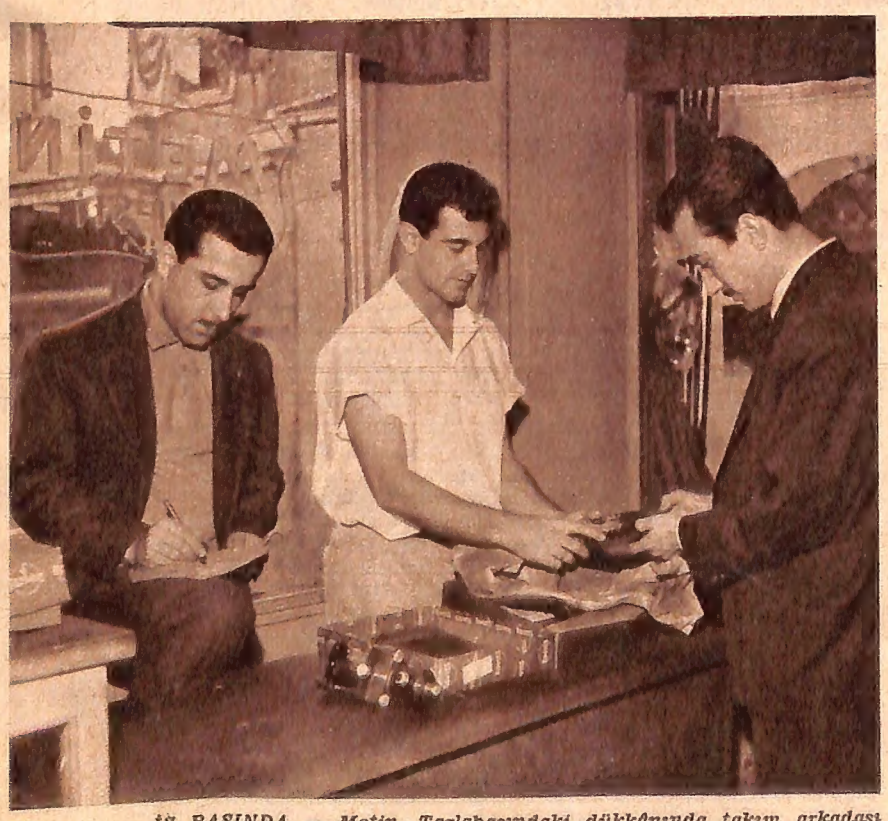

İŞ BAŞINDA — Metin, Tarlabaşındaki dükkânında takım arkadaşı Coşkunla birlikte çalışıyor. İşte biraz önce gelen bir müşteriyle bizzat kendisi meşgul oluyor. Solda görülen Galatasaraylı Coşkundur.

5 YAŞINDAKİ KÜÇÜK METİN VE AĞLARI PARÇALIYAN ŞÜTLER...

Metin Oktay'ın albümünden alınmış bir fotoğraf. Henüz 5 yaşındayken.

Metin, geçen sene Amsterdamda oynanan Türkiye - Holânda milli maçında.

Oktay

RÖPORTAJ: SEMİRAL BİLBAŞAR
FOTOĞRAFLAR: MAHMUT KÜÇÜK

değil. Anladığıma göre, gece kulüplerinden pek hoşlanıyorlar denemez.

Biz konuşurken pikaptaki plâklar yeni yeni melodiler aksettirmekteydi. Oya Oktay son günlerin melodilerinin koleksiyonunu yapmış âdeta. Ama aslında, hafif melodileri seven Metin, Oya daha ziyade klâsiklerden hoşlanıyor. Metine, «Hangi parça senin favorin?» diye soruyorum, ama ikisi birden cevap veriyor, «La piu bella donna del mondo» diyorlar. Bu güzel İtalyan melodisini genç futbolcunun «Evet, Avrupada futbol oynamak istiyorum. Ve öyle istiyorum ki bu memleket İtalya olsun» şeklindeki cevabiyle birleştirmemek mümkün değil. Askerliğini de tamamladığına göre kendimizi yeni transfer mevsiminde bazı sürprizli haberlerle karşılaşmıya şimdiden hazırlamalıyız.

Metin Oktay, Sarı-Kırmızılı renkleri taşımaktan hayli memnun. «Kim ne derse desin, eskiden beri Galatasarayı severdim. Şimdi de renklerime hizmet etmekten gurur duyuyorum» diyor ve sözlerine şöyle devam ediyor: «Son Milli Lig şampiyonluğunu kaybetmemiz geçen yıl beni en fazla üzen hâdise oldu. Spor vâdisinde sevinç ve üzüntü yaratacak tek şey, benim için Galatasaray - Fenerbahçe maçlarıdır. Bu seneki Milli Lig şampiyonluğu da öyle zannediyorum ki yine üç kulüp arasında paylaşılacaktır. Tabiî bu üç kulüp de Galatasaray - Fenerbahçe - Beşiktaş'tır.

Kendisini evinde ziyaret ettiğimiz gün Metin programını bozarak öğleden sonrasını bize hasretti. Pırıl pırıl güneşli bir hava vardı o gün. Akşam üstü birlikte evden çıkmıştık; onlar karı-koca akşam yürüyüşüne gidiyorlardı ve Metin «Biliyor musunuz» diyordu. «Bu güzel havalardan ayrılmayı hiç istemiyorum. Çünkü bizim programdan şu yürüyüşleri kaldırmak icabedecek...»

Yazımı bitirirken, Galatasarayın bu genç ve meşhur futbolcusunun, tanıdığım insanların en efendilerinden ve en kibarlarından biri olduğunu ilâve etmek isterim.

PLÂKLARİYLE BAŞBAŞA — Metin Oktay ve karısı Oya Oktay, boş kaldıkları zaman oturma odasında saatlerce plâk dinlerler. Albümlerinde hemen bütün yeni parçalara raslamak mümkün. Yukarıdaki fotoğrafta genç karı-kocayı böyle boş bir zamanlarında pikaplarının (elektrofon) başında plâk dinlerken görüyorsunuz.

YÜRÜYÜŞE GİDİYORUZ — Oktay'lar gsansöre girmişler. Metin şöyle söylüyor: «Yürüyüşe çıkıyoruz, bir saat sonra döneceğiz. Şimdilik hoşça kalın».

HAYAT İÇİN BİR MESAJ — Genç futbolcu Hayat okuyucularına birkaç satır yazmak istedi. O bir taraftan satırları karalarken Bn. Oktay da kendisini büsbütün şirinleştiren gözlükleri gözünde olduğu halde, kocasının omuzuna yaslanmış, merakla ne yazdığına bakıyordu. Neticede yanda okuyacağınız mesaj meydana geldi. Metinin şampiyonluk için nötr bir düşüncesi var ama, takımının muvaffak olabileceğine de inanmış olduğu her halinden belli. Bu düşüncesine sevimli eşinin de iştirak ettiği anlaşılıyordu.

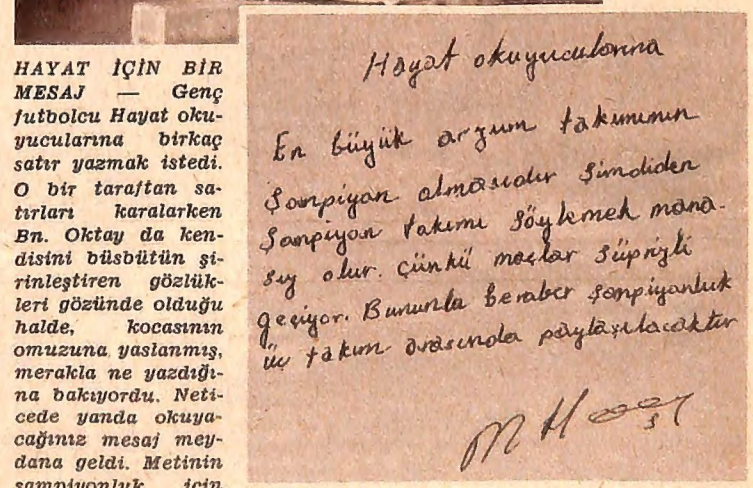
Hayat okuyucularına

En büyük arzum takımımın şampiyon olmasıdır şimdiden şampiyon takımı söylemek manasız olur. Çünkü maçlar süprizli geçiyor. Bununla beraber şampiyonluk üç takım arasında paylaşılacaktır

M Hayat 57

GELECEK HAFTA :

Fenerbahçeli LEFTER

KIRAL OiDiPUS

Devlet Tiyatrosu, klâsik Yunan edebiyatının ünlü yazarı Sophokles'in trajedisini görülmemiş bir başariyle temsil etti. Eseri, tanınmış Yunan rejisörü Takis Mouzenidis'in sahneye koymuş olması da ayrı bir önem taşımaktadır. İstanbuldan sonra Atina ve Pariste de oynanacak olan Oidipus efsanesini bu münasebetle değerli okuyucularımıza takdim ediyoruz.

Oidipus, Thebai'de çok sevilen, sayılan bir kıral olarak yaşadığını sanır. Ama çok geçmeden şehri müthiş bir veba salgını kaplar. Açlık, sefalet alıp yürümüştür. Rahipler ve halk kendilerini bu felâketten kurtarması için kırala yalvarırlar. Oidipus bu arada, Kreon'u, bu felâketin sebebini öğrenmesi için Delphoi'deki kâhine yollamıştır bile.

Kreon, Delphoideki kâhinden, şu haberle döner: Thebai şehrini korkunç bir intikam bulutu kaplamıştır. Çünkü, son Kıral Laios'un kaatili henüz cezasını çekmiş değildir. İşte, felâketin başlıca sebebi budur. Oidipus, derhal kaatilin aranması işini bizzat üzerine alır. Kör ve ihtiyar Teiresias, her nekadar Oidipus'u bu işten vazgeçirmeğe uğraşırsa da muvaffak olamaz. Bunun üzerine kırala şöyle der: «Kimin oğlu ve ailen için nasıl bir leke olduğunu biliyor musun? Anânın, babanın korkunç adımlarla yaklaşan lânetleri seni bu memleketten atacaktır.

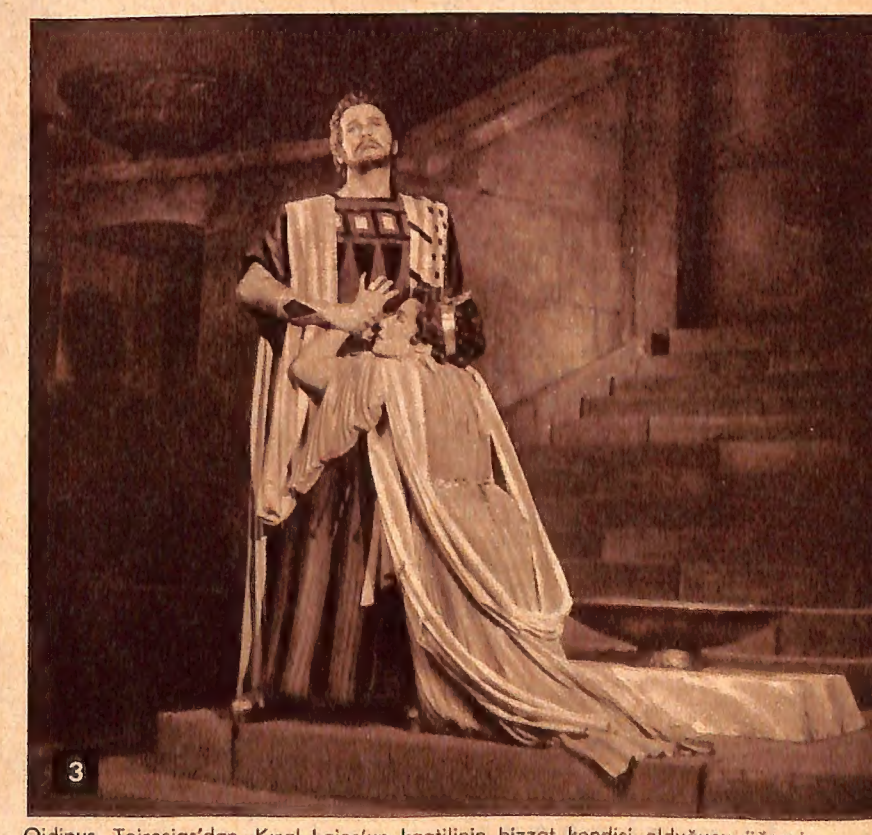

Oidipus, Teiresias'dan, Kıral Laios'un kaatilinin bizzat kendisi olduğunu öğrenir. Kreon'un, tahta geçmek için Teiresiası kışkırttığını sanarak işi büsbütün kurcalamak ister, ama bu suretle acı hakikati bütün çıplaklığı ile öğrenir. Oidipus, henüz emeklediği sıralarda, bir kâhinin bu çocuğun büyüyünce baba kaatli olacağını söylemesi üzerine, ana ve babası tarafından terkedilmiştir. Merhametli uşaklar ve çobanlar kendisini kurtararak Korinthos Kıralı Polybos'a götürürler. Burada büyür. Bir gün, kavgada bir ihtiyarı öldürür. Bu, öz babası Laios'dur.

OYNIYANLAR

Oidipus	CÜNEYT GÖKÇER
Rahip	MUZAFFER GÖKMEN
Kreon	COŞKUN ORHON
Teiresias	NİHAT AYBARS
İokaste	MUAZZEZ KURTOĞLU
Haberci	ERTUĞRUL İLGİN

Yoluna devam ederek Thebai kapılarına yaklaşır. Sphinks adlı bir canavar yol üzerine oturmuş, gelip geçene bilmece sormakta, çözemiyeni parçalamaktadır. Laios'un ölümünden sonra Thebai'yi idare eden Kıraliçe İokaste'nin kardeşi Kreon, şehri canavardan kurtaracak olana Thebai tahtını vadetmiştir. Oidipus talihini denemek ister ve canavarın sorduğu bilmeceyi çözer. Yenilen canavar hırsından kendini öldürür ve Oidipus da Thebai tahtına geçerek İokaste ile evlenir. Halbuki bu kadın aslında öz anasıdır. Bu kadından ikisi erkek, ikisi kız, dört çocuğu olmuştur. İokaste, günün birinde büyük lekeyi öğrenince, hayatına son verir.

Oidipus, öz anası ile evlenmenin büyük utancı içinde büsbütün çılgına dönmüştür. Bir haberci halka şu haberi ulaştırır: «Oidipus, bir kılıç istiyor, karısının, daha doğrusu kendisini ve çocuklarını dünyaya getiren kadının nerede olduğunu sordu. Büyük bir heyecanla, bağırarak odaya atıldı. Orada karısını asılmış buldu. Korkunç çığlıklar kopardı, karısını havada tutan ipi çıkardı. İşte o zaman tüyler ürpertici sahneler gördük. Oidipus ölünün elbiselerinden altın iğneleri koparıp aldı, kendi göz çukurlarına batırdı.» Oidipus bu suretle korkunç lekeyi hiç değilse görmemek için gözlerini kör eder, kızı Antigone ile Thebai'yi terkederek Atina civarındaki Kolonos kasabasına sığınır. Orada bugüne kadar işlediği korkunç günahlarının kefaretini ödedikten sonra esrarlı bir şekilde dünya yüzünden kaybolur.

Sebze ayıklamak yalnız vaktinizi almakla kalmaz, ellerinizde bıraktığı lekeleri çıkarmak için de ayrıca uğraşırsınız.

10 dakika gibi kısa bir zamanda pişirilebilen TAMEK Sebze Konservelerini kullanmakla hem iktisadî hareket etmiş ve hem de yemek davanızı kolayca halletmiş olursunuz.

NEFİS
LEZİZ
EKONOMİK
BOL VİTAMİN

BEZELYE • YAZ TÜRLÜSÜ
YEŞİL FASÜLYE • BAMYA

YEGÂNE KALİTE KONSERVE

TAMEK

2 Elizabeth Taylor'un Şoförü Eddie Arcari Yazıyor

HANIMIM LİZ!..

BİR defasında, organizatörler tarafından, Prens Philip'in oynıyacağı bir polo maçına davetliydiler. Öğleden sonra yatıp uyudukları için maçı tamamiyle kaçırdılar.

Liz, kendisini nehirde gezdirmesi için günlerden beri Eddie'yi zorlayıp duruyordu. Uzun uzun aradıktan sonra günlüğü yirmi beş sterline lüks bir motor buldum. Fisher'ler bu motorla nehirde bir gezinti yapmağa karar verdiler.

Saat on birde her şey hazırdı. Öğle yemeği sepetlere konmuştu. Liz için otomobile beyaz şarap ile birkaç kasa da Lowenbrau birası yerleştirmiştim.

Oturup beklemeğe başladık. Öğle vakti olunca malikânede sofrayı hazırladılar. Bir saat geçip kimse yemeğe inmeyince sofra olduğu gibi kaldırıldı. Saat 14 te de dadı telefonla mutfağa şu emri tebliğ etti:

— Mrs. Fisher saat 16 ya kadar rahatsız edilmemelerini emretti.

Balayı çifti nihayet saat 16,30 da ortaya çıkabildi.

GÖNÜLLER FATİHİ

Yola çıkar çıkmaz, ne yapacağı önceden kestirilemiyen Liz hepimizin gönlünü aldı. Halbuki adamakıllı içerlemiştik. Bahçede, malikâne bekçisinin dört yaşındaki kızı Sarah'yı gördü:

— Sen de bizimle gelmek istermisin? diye seslendi. Bak burada kardeşler de var. İstiyorsan git, annenden izin al.

O gün küçük Sarah için bir peri hikâyesi oldu.

Öğle için hazırlanan piknik yemeği de akşam motorda yendi.

Fisher'ler evleneli bir ay olmuştu. Eddie bu ay dönümünü kutlamağa karar verdi. Liz'e beş düzine kırmızı gül gönderdi. Güzel bir hediye almak için de benimle şehirde dolaşmağa çıktı.

Bir Dandy Dinmont teryeri (zeki ve korkusuz ufak köpek), bir de Yorkshire teryeri satın aldı. Dinmont teryerine, Liz'in «Kızgın Damdaki Kedi» filmindeki adı olan Maggie adını verdi.

AZ DAHA

Fisher ailesi yanında çalışmak üzere yaptığım dokuz haftalık anlaşma dolmadan az daha işim sona erecekti.

Fisher'ler bir gece dekoratör Oliver Messell'e akşam yemeğine davetliydiler. Sabaha karşı saat dörtte malikâneye döndük.

Yatalı henüz birkaç dakika olmuştu ki mutfakta hafif hafif gürültüler duydum.

Ben Fisher'lerin aynı zamanda muhafızı olduğum için malikânede yatıyordum. Odam da alt katta idi. Baş ucumdan eksik etmediğim sopayı kaptığım gibi sessizce odadan çıktım. Mutfak kapısını açtım. Sopayı kaldırdım. Fakat öyle kalakaldım. Çünkü mutfaktaki adam, buz dolabından bir tabağa peynir, bisküvit gibi şeyler koyan Eddie Fisher'den başkası değildi. Biribirimize bakakaldık. İkimiz de korkmuştuk.

Kendini ilk toplıyan Eddie oldu:

— Çok şükür sensin, dedi.

Ben de bir yabancı yerine karşımda onu bulduğum için aynı derecede sevinmiştim. Fakat söyliyemedim. Çünkü muhafızının korktuğunu öğrenmesi patronum üzerinde hiç de iyi bir tesir yapmıyacaktı. Liz'e götürmek üzere hazırladığı tabağı doldurmasına yardım ettim. Oliver Messell'deki yemekten sonra Liz hâlâ açlık hissediyordu.

Yatakta yemek yemek Fisher'lerin âdeti idi. Biz de buna alışmıştık.

Bazan bütün yemeklerini hiç dışarı çıkmadan yatak odalarında yerler, yattıkları yerden televizyon seyrederlerdi.

Herkesi cezbeden bu inanılmıyacak ve kimse ile mukayese edilemiyecek derecede güzel kadın hakkındaki intibalarımı şu sözlerle toplıyacağım:

Kaprisli, inatçı, fakat katiyen şımarık olmıyan, son derece dindar ve düşüncelerinde samimi bir insan.

AŞK

Bir gün onun tam üç saat büyük bir inançla din münakaşası yaptığını, bilhassa yeni dini Museviliği savunduğunu gördüm. Kim ne derse desin onun Eddie Fisher'i sevdiğine, hem büyük bir aşkla sevdiğine eminim.

Karı-kocanın en sevdiği ve Eddie Fisher'in ona daima söylediği şarkı «Tam vaktinde. Seni tam vaktinde buldum.» şarkısıdır.

Bu şarkı onların hayat parolası haline gelmiştir.

Liz'in Eddie için aldığı saatin arkasında da şunlar kazılıdır:

«Seni seviyor, ömrüm boyunca senin yanında olmak istiyorum.»

SON

ELIZABETH TAYLOR VE DÖRT KOCASI

Kim derdi ki bu minimini güzel kız, kısa zamanda büyük bir şöhrete ulaşacak ve 11 senede dört koca değiştirecektir?

Liz, 1948 de evlendiği ilk kocası Nick Hilton ile düğün günü.

İkinci kocası ve iki erkek çocuğunun babası Michael Wilding ile.

Üçüncü kocası ve kızının babası Mike Todd ile bir yolculukta.

Ve ömrü boyunca yanında olmak istediği son kocası Eddie Fisher ile.

"Kel başa şimşir tarak„ demeyin

SAÇSIZLAR TEKRAR TARAK KULLANABİLİR

Saçları dökülmeğe, alın veya tepe açılmağa başlayınca çoğumuzu bir endişedir alır. Ama doktora başvurmak kimsenin aklına gelmez. Çünkü bu halin sadece bir çirkinleşme hâdisesi olduğu kabul edilir, fakat bir hastalık olabileceğini kimse düşünmez. Eh ne yapalım, saçlarım erken dökülmeğe başladı, bünye meselesi, çaresi yok gibi mütalâalarla kendi kendilerini teselli ederler. Zamanla tarak kullanamıyacak hale gelince de zaten iş işten geçmiştir.

İşte kadınların bayıldığı, resmini sayfamızın başına koyduğumuz saçsız başın sahibi Yul Brynner'in saçlı hali. Kel Yul Brynner'in bütün süksesine rağmen siz de kabul edersiniz ki, saçlı Yul daha yakışıklı. Bu, saç derdinizi ilmi bir şekilde ele almanız için bir işaret olmalıdır.

BUGÜNKÜ tıp ilmi, birçok sahalarda olduğu gibi, saç konusunda da birtakım yeni buluşlar meydana çıkarmıştır. Saçların dökülmesini durdurmak, hattâ bunların yeniden gür olarak çıkmasını sağlamak mümkün hale gelmiştir.

B vitamini grupundan pantetonik asidin saçların gelişmesinde çok büyük rolü olduğu bir müddetten beri katiyetle belli olmuştur. Pantetonik asit, bağırsaklardaki bakterilerde husule gelir. Her hangi bir sebeple bağırsak bakterileri pantetonik asit husule getiremezlerse, organizma bu çok mühim vitaminden mahrum kalır. Saç dökülmesini önlemek üzere pantetonik asidi doğrudan doğruya saç diplerine sürerek, bu eksiği tamamlamak yoluna gidilmişse de, bu usulün saç dökülmesini iyice önliyemediği görülerek, dökülmeğe sebep olan başka eksiklikler araştırılmıştır. Neticede vitamin noksanlığının da bu işte çok büyük rolü olduğu meydana çıkmıştır. Kalsiyum eksikliği de baştaki lenf damarlarının daralmasına, başta kaşıntılar ve saç dökülmesine sebebiyet verir.

Bu durum belli olduktan sonra, tecrübeler bu yönden de geliştirilmiş ve vücuttaki kireç noksanlığının tamamlanmasiyle saçların dökülmesinin önüne geçmek kabil olmuştur. Baştaki ince lenf damarlarının daralması, ruhi sıkıntılar neticesinde de husule gelebiliyor. Büyük asabi rahatsızlıklar, başta mevzii deveran bozukluklarına sebep olmaktadır. Birkaç sene evvel Saar'lı bir hekim, lenf yollarındaki tıkanmaları masajla tedavi etmeğe uğraşmış ve bunda muvaffak da olmuştur.

Bundan başka bir Macar tıp adamı, lenf yollarında kramp husule gelebileceğini ve bu vaziyette lenf yollarının iyi çalışamıyacağını tesbit etti. Lenfler, kanın lüzuciyetini tanzim eden bir süzgeç vazifesi görmektedirler. Selüloz artıkları, bu lenf yollarından geçerler. Şayet lenf yolları daralır veya tıkanırsa, bu birikintiler orada takılıp kalır, neticede deveran azalır ve o sahadaki hücreler lâyikiyle beslenemez, üstelik bu birikintiler hücrelere yük olmağa başlar. Lenf tıkanması, kafa nahiyesinde olmuşsa, bu hâdisenin saçların dökülmesine sebep olacağı gayet aşikârdır. Nasıl bademciklerde, orta kulakta veya çürük dişlerde iltihap husule gelirse, bu durumda kolaylıkla iltihaplanma olabilir.

Bu mevzuda senelerce etütler yapmış olan bir Alman doktoru, saç dökülmesini önlemek için, boğaz, kulak arkasındaki lenf guddeleriyle saçların arka bitimindeki guddeler üzerine masaj yapmakla lenf tıkanmalarının önüne geçmeğe çalışmıştır. Bu masajlar, saç dipleri üzerine doğrudan doğruya tatbik edilememekle beraber, bu bölgede bir kızışma husule getirmekte, kan deveranı bariz bir şekilde kuvvetlenerek bu hızını birkaç saat muhafaza etmektedir. Yapılan tetkiklere göre, iki ilâ üç derecelik bir ısı farkı ortaya çıkmaktadır.

Bu masaj tedavisi geliştirilmiş, kısa seanslar halinde bir «ultraşal» cihaziyle tatbik edilecek hale gelmiştir. Lenflerde bir tutukluk veya birikme görüldüğü takdirde, ultraşal tedavisiyle bu zail olmaktadır. Duruma göre hususi masaj şekilleri ve süreleri tatbik edilir.

En faydalı neticeler bu masajlarla alınmaktadır. Bunun yanıbaşında vitamin ve kalsiyum eksikliklerini dahilden ilâç almakla karşılamanın da rolü büyüktür. Saç dökülmesine üçüncü bir çare olarak da, haricen sürülecek bazı maddeler gelir. Fakat bunları tatbik ederken ilk iş olarak saçların, bilhassa saç diplerinin gayet temiz tutulması şarttır. Zira, saç dipleri ne kadar az yağlı olursa, sürülecek ilâçların tesiri o derece artacaktır. Sürülecek ilâçların başında: Keten tohumu, pantetonik asit, yumurtalı merhemler ve bazı nebatlar gelmektedir.

Bunun haricinde, erkekler için küçük bir cerrahi müdahale de bahis konusu olabilir. Alın üzerinde, saç diplerine doğru ufak bir yarma yapılır. Bu suretle bu bölgede kuvvetli bir kan deveranı temin edilir.

Saçlarımız bazı kimselerin tahmin ettikleri gibi, vücudumuzdan ayrı bir parça değil, bütün organizmamızın hayatiyeti ile çok sıkı rabıtası olan bir uzvumuzdur. Bu sebeple, saç dökülmesinin önüne geçmek çok basit bir mesele telâkki edilmemelidir. Bu sabır istiyen bir iştir. Sabır ister, çünkü bilindiği gibi, tam sıhhatli bir saç bile, iki ilâ dört gün zarfında ancak bir milimetre büyür.

Ayrıca tabii gelişmenin bir neticesi olarak, hepimiz her gün bir miktar saç kaybederiz. Gençlikte, günde 30 ilâ 50 tane, daha sonraları günde doksan taneye kadar saç tanesi dökülür. Bu kayıp, saçların tekrar büyümesiyle telâfi edilmektedir. Normal olarak insan saçı 80.000 ilâ 120.000 tane arasında değişir.

Saç dökülmesine karşı yapılacak bu mücadelenin başarılı bitmesi, biraz da, saçların genç yaştayken dökülmüş bulunması ve dökülmenin çok mevzii olmaması şartlarına bağlıdır. Bazı kimselerin saçı yalnız tepeden, yuvarlak bir sahaya münhasır kalmak suretiyle dökülür. Bu gibiler için, bugün, böbrek üstü hormonlarından hazırlanan ilâçlarla faydalı neticeler elde edilmektedir.

KAMELYALI KADIN

100 yıldır bütün dünyada en çok okunan roman!

KAMELYALI KADIN

Greta Garbo'dan beri 76 yıldızı meşhur etti!

KAMELYALI KADIN

Filmini, piyesini, radyo temsilini yüz milyonlarca kişi seyretti, hâlâ da ediyor!

KAMELYALI KADIN

17 dilde defalarca ve milyonlarca basıldı!

KAMELYALI KADIN

Kahramanlarının adları moda oldu, yıllarca dillerde dolaştı!

KAMELYALI KADIN

okumayı ihmal edemiyeceğiniz bir romandır.

KAMELYALI KADIN

En son olarak ŞAHESER ROMANLAR arasında

ÇIKTI!

Nefis ciltli 10 Lira.

EN BÜYÜK YAZARLARIN EN GÜZEL ESERLERİ

GÜVEN YAYINEVİ

Çağaloğlu Yokuşu Nariıbahçe S. No. 11 İSTANBUL

İLK RADYO MÜDÜRÜ — Şimdi 71 yaşında olan Hayrettin Bey bilgisi, çalışma disiplini, herkese karşı hem arkadaşça, hem ciddi tutumu, sabrı ve aşkı ile Türk radyoculuğunun babasıdır. Radyonun en güç zamanlarında müdür, baş mühendis, programcı, mücadeleci olarak yılmadan uğraştı. Başlangıçta her şey iptidai idi. Kondansatörler patlar, mikrofonlar bozulurdu. Hayrettin Bey ve emsalsiz bir teknisyen olan Halit Bey akıl ve hayale gelmez vasıtalar icadederek sabahlara kadar bunları tamir ederlerdi. Bu çok kıymetli adamın hâlâ en büyük zevki Pangaltı'daki evinde bozuk radyolarla uğraşmaktır.

1927 Yılında

Bu ay sonunda yapılacak bir törenle r olanlara birer altın mikrofon hediye edil de İstanbul ve Ankara radyolarında ye başlanacak. Bu vesile ile hazırladığımı yoculuğumuzun kısa bir tarihçesini bu radyo yayını 27 nisan 1927 de başladı. kette, beşi yabancılara ait olmak üzer cihazı vardı. Bugünkü radyo abone

RÖPORTAJ: FİKRET ARIT—FOTOĞRAFLAR: OZAN SAĞDIÇ

FIKIR «İleri» gazetesi sahibi Sedat Nuri Bey'in idi. Sedat Nuri Bey düşüncesini Kurmay binbaşılıktan ayrılmış Hayrettin (Hayreden) Bey'e açtı. Teknik konulara çok meraklı bir radyo amatörü olan Hayrettin Bey ile fikri tekemmül ettirerek İş Bankası Umum Müdürü Celâl (Bayar) Bey'e teklifte bulundular. Celâl Bey de teklifi Gazi Mustafa Kemal Paşa'ya aksettirdi. Birkaç müteşebbis bir radyo şirketi kurarak Türkiyede yayın yapmak istiyorlardı.

Teklif sahipleri, 1926 yılında bir gece Hayrettin Beyin yaptığı bir radyo alıcı cihazı ile Çankaya Köşküne gittiler. Gazinin etrafı kalabalıktı. Hayrettin Beyin alıcısında o zamanın belli başlı istasyonlarını dinliyerek konuşuyorlardı. Birden Gazi:

— Susun arkadaşlar, dedi.

Herkes sustu. Radyoda bir Avrupa istasyonunun spikeri konuşuyordu. Gazi büyük bir dikkatle dinledikten sonra radyonun kültür ve propaganda konusunda oynadığı mühim role oradakilerin dikkatini çekerek Türkiyede de bir verici radyo istasyonunun kurulmasını emretti.

Alman bilgini Heinrich Hertz kendi adı ile anılan radyo dalgalarını 1888 de keşfetmişti. Ilk muntazam radyo neşriyatı ise ancak 1920 de yapılmaya başlandı. 1925 ten itibaren de bu konuda büyük ilerlemeler kaydedildi. Şimdi Türkiye de bu yeni icada ayak uyduracaktı.

İş Bankası, Anadolu Ajansı, Sedat Nuri ve daha bazı hususi şahısların nama muharrer hisse senetleri ve 8 eylül 1926 tarihli kuruluş müsaadesi ile «Türk Telsiz Telefon Anonim Şirketi» kuruldu. Şirketle hükümet arasında on senelik bir imtiyaz mukavelesi imzalandı. Bu mukavele gereğince şirket, hükümet tarafından biri Ankarada Babarahman'da, öbürü de İstanbulda Osmaniyede bir Fransız şirketine kurdurulmakta olan telsiz istasyonlarını senede maktu bir ücret mukabilinde PTT adına kullanacaktı. Şirket, Yeni Postanenin üst katında ilk stüdyoyu kurarak 27 nisan 1927 de yayına başladı.

Türk Telsiz Telefon Anonim Şirketi Radyosunun ilk idare müdürü Sedat Nuri Bey, ilk teknik müdürü Hayrettin Bey, ilk teknisyeni Halit Bey, ilk spikeri de Sadullah (Evrenos) Bey idi. Sadullah Beyden sonra Eşref Şefik, Muhittin Sadak da spikerlik yapmışlardı ama, tam on bir sene tek başına bir gece olsun İstanbul şehri gece vakti ne haldedir görmeden, bilmeden spikerlik yapan Mesut Cemil Beydir. Radyoya, Darülelhan Müdürü merhum Musa Süreyya Beyin dâveti üzerine icracı olarak gelen Mesut Cemil Bey, saz heyetlerinde tamburi, orkestrada viyolonselist olarak çalışmakla kalmıyor; spikerlik, program şefliği, stüdyo memurluğu, idarecilik, notacılık, kütüphanecilik, plâkçılık da yapıyor, vaktini evinden çok, İstanbul Radyosunda geçiriyordu.

Radyo musiki neşriyatının tertip ve tanzimi Musa Süreyya Beyde idi. Türk musikisi kısmında ilk devamlı birlik de Mesut Cemil, Ruşen Kam, Vecihe Daryal, Zeki Çağlarman ve Kemal Niyazi'den ibaretti. Batı müziği konusunda ilk orkestra, viyolonist Popoff idaresinde kuruldu. Bu, bahriye ve eski Mızıka-i Hümayun müzisyenleri ile muhacir Rus-lardan derlenmiş bir salon orkestrası idi. Sonra Necip Aşkın daha geniş kadrolu bir orkestra teşkil etti.

Radyoda ilk kadın icracı Vecihe Daryal, ilk kadın okuyucular Hikmet Rıza, Vedia Rıza ve Belkis Hanımlardı. Ilk kadın spiker de 1935 te radyoya intisabetmiş olan Eyser Hanım. Ilk erkek okuyucular Hafız Yaşar, Hafız Ahmet, Hafız Aşır ve Hafız Zeki gibi hep hafızlardı.

Türk Telsiz Telefon Anonim Şirketi Radyosunun faaliyete geçtiği 1927 yılında Türkiyede biri Hayrettin Beyin,

NECİP AŞKIN ORKESTRASI — İstanbul Radyosunda batı müziğinde ilk orkestra, viyolonist Popoff idaresinde kurulmuş, Necip Aşkın sonra daha geniş kadrolu bir orkestra teşkil etmişti. Bu orkestra mensuplarının gözyaşları akıtarak çaldıkları Bitmemiş Senfoni için Radio World dergisinde güzel bir tenkid yazısı da çıkmıştı.

DÜN... — İstanbul Radyosunun ilk kadın icracısı Vecihe Daryal 1927 de 14 yaşında iken Yegâne Hanımla.

Yalnız Yedi Radyo Vardı

**omuza emeği geçmiş
k; 1 kasımdan itibaren
r programın tatbikine
şağıdaki yazıda rad-
ıksınız. Türkiye'de ilk
aman bütün memle-
pu topu yedi radyo
sı ise 1,195,889 dur.**

FASILASIZ 30 YIL — Mesut Cemil Bey, Türkiye radyoculuğunda fasılasız 30 yıl çalışan adam olarak tanınmıştır. Aslında bir sanatkâr olan Mesut Cemil Bey, sanatını yayma vasıtası diye severek 1926 da, daha tecrübe yayınları başlarken içine girdiği radyoda, Bağdat'a gidinceye kadar 30 yıl türlü şekillerde çalışmış, bizde radyo öncülerinin en dayanıklısı olarak rekor kırmıştır. 11 sene tek başına spikerlik yapmış olan Mesut Cemil Bey, yukarıda Erdoğan Çaplı'nın «Piyano Paşa» sını İstanbul Radyosunda takdim ederken yine mikrofon başında görülüyor.

öbürü Bahriyeli Enver Beyin, geri kalan beş tanesi de Türkiyedeki yabancıların dışarıdan getirttikleri kulaklıklı alıcı makineler olmak üzere topu topu yedi radyo cihazı vardı. Hayrettin Bey halkta radyo anlayış ve sevgisini kurmak, radyo yapımını sağlamak üzere Yeni Postane üstündeki Posta-Telgraf Okulu salonunda üçer haftalık serbest kurslar açtı. Kurs öğretmeni kendisi idi. Kursa devam edenler üç hafta sonra kendi âhizelerini yapıyorlar ve mükemmelen neşriyatı takibedebiliyorlardı.

Şirket kurulurken hükümetle yapılan mukavelede, radyo alıcısı kullananların şirkete yılda on lira ödemeleri esası kabul edilmişti. Fakat gayet tabiî ki sekiz, on abone ile şirketin masrafını karşılamak mümkün değildi. Şirketi finanse eden İş Bankası bu karşılıksız para yatırımlarından usanarak malî yardımı kesti. Radyo bir buçuk ay çalışmadı. Eğer altı ay çalışmazsa PTT ile yapılan imtiyaz mukavelesi feshedilecekti. Ruşen Kam, Mesut Cemil, Vecihe Daryal ve Zeki Çağlarman günde on lira verildiği takdirde müzik neşriyatını devam ettirebileceklerini Hayrettin Bey vasıtasiyle idare heyetine bildirdiler. İdare heyeti teklifi kabul etti. Teklif sahipleri on liranın hemen hepsini başka elemanlara veriyorlar, kendileri, Mesut Cemil'in tâbiri ile, mütaahhit olarak bedava çalışıyorlardı.

... VE BUGÜN — Vecihe Daryal Hanım 1959 ekiminde yine İstanbul Radyosunda Cevdet Çağla ve Hüsnü Coşar ile. Aradan geçen sadece otuz iki senedir. Hiç farkına varmadığımız yıllar ne de çabuk geçiyormuş meğer.

O sırada bir yabancı radyo fabrikasının mümessili Türkiyeye geldi. Şirketle temasa geçerek faaliyetlerini niçin tatil ettiklerini sordu. Tekrar çalışmağa başladıklarını, fakat bir buçuk ay susmalarının sebebini öğrenince şirkete dört, beş ay yetecek kadar bir para yardımında bulundu. Çünkü mümessil alıcı cihaz satmak için ortadoğu memleketlerini dolaşırken, gittiği yerlerde halkı etrafına topluyor, onlara radyo dinleterek makine satıyordu. Fakat bu memleketler halkı radyoda yalnız İstanbulu dinledikleri zaman makine satın alıyorlardı. İstanbul faaliyetini tatil ettiği o günlerde adam bir makine satamamıştı. Şimdi sırf satışını garantilemek için şirketin dört, beş aylık masrafını seve seve kabulleniyordu.

Şirket, mümessilden parayı alınca bütün birikmiş borçlarını ödedi. Aynı yıl Türkiyede satmak üzere radyo alıcı makineleri de getirmeğe başladı. Yurtta alıcı cihaz sahibi, dolayısiyle de abone sayısı hızla artmağa başladı.

Şirket 1928 yılında Ankarada da Mızıka-i Hümayundan Veli Beyin müdürlüğünde bir stüdyo kurarak yayına başladı. Evvelâ Cebecide kurulan Ankara stüdyosu, daha sonra Ankara Palasın bodrumuna, 1933 te de Sıhhiye civarında bir binaya nakledildi. İstanbuldaki stüdyo da, Adliye yangınından sonra Adliyenin Yeni Postaneye nakli üzerine 1935 te Beyoğlundaki Ambasadör Lokantası (şimdiki Amerikan Haberler Merkezi) na taşındı.

1936 yılında Türkiyedeki abone sayısı 9,043 ü bulmuştu. Fakat Avrupa memleketlerinde 20-30-40 kilovatlık istasyonlar çalışmağa başlamış, sayıları da adamakıllı artmıştı. Radyo yayınlarının dünya ölçüsünde aldığı önem gözönünde tutularak, bilhassa 1936 da Meclisi açış nutkunda bu konunun üzerinde duran Atatürk'ün rehberliği ile Nafia Vekâletince Ankarada radyo tesisleri inşası teşebbüsüne geçildi. Mukavelenin uzatılması için Türk Telsiz Telefon Anonim Şirketinin yaptığı müracaat, bizzat Devletin memleket ihtiyacını karşılıyacak ölçüde bir istasyon yapacağı bildirilerek, kabul edilmedi ve bugün çalışmakta olan Ankara Radyosunun 120 kilovatlık modern Etimesut istasyonu, istasyon binaları ile teferruatı, şehir içindeki stüdyo tesisleri 1 milyon 735 bin liraya Marconi şirketine ihale edildi.

Ankaradaki tesisler 22 temmuz 1938 de tamamlandı. Tecrübe yayınlarını mütaakıp, 31 kasım 1938 de de Devlet radyosunun ilk programlı yayını yapıldı. İstanbul Radyosu 2. Dünya Savaşı sonunda kısa bir müddet Beyoğlu postanesinin üstünde yayın yaptıysa da esas çalışmalarına 19 kasım 1949 dan itibaren Ümraniye verici istasyonuna bağlı Harbiyedeki yeni binasında başladı. 1950 de de İzmir Radyosu açıldı.

1927 nin 7 alıcı cihazına mukabil bugün Türkiyede 1,195,889 radyo abonesi vardır. En çok radyo abonesi olan il 323,709 abone ile İstanbul; en az abonesi olan il de 450 abone ile Hakkâridir. İstanbulda 32,521 abone ile Beyoğlu başta gelmekte, onu 32,003 abone ile Şişli takibetmektedir.

«Nişanlılar Okulu» nda müstakbel anneler, çocuk bakımını taş bebekler üzerinde öğrenir, bunu yavrularına tatbik için hazırlanırlar.

Dünyayı halen meşgul eden problemlerin başında hiç şüphe yok ki, gençlik gelmektedir. İster New York'ta olsun, ister Tokyo'da, ister Berlin veya Pariste; 15 ile 20 yaş arasındaki gençlerin çoğu, sosyal şartların tesiri altında yollarını şaşırmış durumdadır. İşte, İngilterenin ücra bir madenciler şehrinde yaşayan kendi halinde bir kadın, zamanımızın bu çetin problemini mükemmel şekilde çözdü.

NİŞANLILAR OKULU

İNGİLTERE'nin Yorkshire eyaletine bağlı Doncaster şehrinin gençleri, küçük yaştan itibaren kendi yağlarında kavrulmak zorundadırlar. Çünkü belli başlı endüstri şehirlerinin çoğunda olduğu gibi, bu İskoçya kasabasında da hayat şartları çok çetindir. Genç yaşta hayat gailesi ile baş başa kalan bu gençler, haliyle, henüz çocuk denecek yaşta dünya evine girerler. İskoçya'da çalışan maden işçileri arasında 18 ile 19 yaşında boşanmış nice gençler vardır. Öte yandan 17, 18 yaşında iki çocuk anası olan «çocuklara» rastlamak da günlük işlerdendir. Henüz aile babası veya çocuk anası için gereken tecrübe ve olgunluktan nasibini almamış olan gençleri bekliyen âkıbet pek parlak değildir. Daracık lojmanlarda ömür tüketen bu çiftler, kısa zamanda ya geçimsizlikten, ya da aşırı alkol istihlâkinin doğurduğu cinayet vakaları sebebiyle mahkeme huzuruna çıkmaktadırlar. İskoçyada adliye salonlarını dolduran gençlerden yüzde kırkını bunlar teşkil etmektedir.

İşte, Doncaster'li bir terbiyeci olan Westwater isimli kadın, bu sosyal çıbanı kökünden kazımak için bir çare düşünmüş ve «Nişanlılar Okulu»nu kurmuştur. Gayesi, cemiyete her bakımdan mükemmel, olgun ve bilgili insanlar yetiştirmek olan Miss Westwater'in okulunda dersler akşamları, iş saatleri dışında yapılır. Program konferanslar, öğretici filmler ve ameli sorulardan teşekkül eder. İlk derslerde kızlarla erkekler ayrılmıştır, çünkü tedrisatın bu ilk bölümünde bünyenin fizyolojik yapısı, organizmanın çalışması gibi evliliğin çok nazik hususları üzerinde durulur. Kızlara bundan başka, çocuk bakımının ana hatları ve genel tıp konusunda bilgi verilir. Programda, ahlâk, karşılıklı hürmet ve sevgi ile görgü kaideleri de tabii ki yer almıştır. Nihayet müşterek derslerde, aile hayatının zevkleri, hizmetleri ve mesuliyeti üzerinde durulur.

Doncaster şehrindeki «Nişanlılar Okulu» daha şimdiden büyük rağbet görmekte ve bütün İngiltereye yayılmak istidadı göstermektedir.

Nazari derslerden sonra sıra ameli derslere gelmiştir. «Nişanlılar Okulu»nun öğrencileri aile saadetinin bütün inceliklerini burada gerçek bir yuvanın sıcak havası içinde öğrenirler.

Gazi Mustafa Kemal Türkiyenin ilk Cumhurbaşkanı seçildiği günlerde.

İSTİKLÂL zaferini kazanan Büyük Millet Meclisi; seçimin yenilenmesine karar vererek dağıldıktan sonra; Gazi'nin, yeni Meclise yetiştirilmek üzere, hukuk ve siyaset sahalarındaki yakınlarına bir anayasa tasarısı hazırlattığını, kendisinin de bu maksatla yapılan toplantılara katıldığını; hattâ, düşüncelerini arkadaşlarına telkin ettiğini duyuyorduk. Zaten o, birkaç ay önce yaptığı, benim de bir gazeteci olarak refakatinde bulunmak şerefine erdiğim büyük Anadolu seyahati esnasında; hazırlattığı toplantılarda vatandaşlarına, memleketin ilerisi için ne öğrenmek istiyorlarsa sormalarını teklif ediyor; her türlü suale de cevap veriyordu. Bu seyahatte ona devletin katî şeklinin ne olacağı kimse tarafından sorulmadığı gibi, kendisi de cumhuriyet idaresinden bahsetmemişti. O, Türklerin, haysiyetli ve şerefli bir milletin evlâtları olarak «Millî Hâkimiyet» dâvasına bağlı olmalarını telkin etmişti.

Viyana'da çıkan Neue Freie Presse gazetesinin Ankaraya gelen bir muhabirine ise:

«Yeni Türkiyenin yenilenmesi işi daha sona varmamıştır. Türkiye anayasasının, henüz inkişaf yolunda son ve katî şeklini aldığı zannedilemez. Tadiller, tashihler yapmak ve daha mükemmel bir hale getirmek elzemdir... Türkiyenin payitahtı meselesine gelince, bunun cevabı kendiliğinden zâhir olur. Ankara, Türkiye Cumhuriyetinin merkezidir!» demişti.

13 ekim 1923 günü de Büyük Millet Meclisi, Ankarayı, Türkiye Devletinin idare merkezi olarak ilân etmişti.

Lozan Anlaşması 1923 temmuzunun son haftasında imzalanmıştı.

Atatürk'ün Not Defterinin Sahifelerinde

Yeni Bir Kelime: CUMHURİYET

YAZAN: NAŞİT HAKKI ULUĞ

Hasan Rıza Soyak'ın Kemal Atatürkün ölüm yılında çekilmiş bir resmi.

İzmir mebusu Seyit Bey, İkinci Meclisin Adliye Vekili olduğu yıllarda.

Tam bu sıralarda bir gün, o tarihlerde hususi kaleminde bir memur olan ve şahsi güvenini kazanmış bulunan Hasan Rıza Soyak'ı köşkün bir köşesinde kenara çeken ve yeleğinin cebinden birkaç küçük kâğıt çıkarıp gözünün içine de derin bakışlarını diken Gazi Mustafa Kemal, ona şu emri vermişti:

— Bu kâğıtları al, müsvedde halindeler... Onları beyaz edeceksin, yazılar karışıktır, dikkat et. Okuyamadığın veya anlıyamadığın yer olursa, beni buraya çağırır, sorarsın. Bunları şimdilik yalnız sen ve ben bileceğiz. Âmirlerine dahi bahsetmene lüzum yoktur!

Hasan Rıza Soyak, Gazi'nin daima kullandığı küçük not defterinden koparılan ve onun el yazısı ile yazılmış bulunan bu sahifeleri okumıya başlıyor, okudukça gözleri büyüyor, heyecanlanıyordu. Bu sahifeler 1921 yılı ocak ayında kabul edilen anayasanın devlet şekline ait maddelerini değiştiren ve devlete «Cumhuriyet» şeklini veren bir taslaktı. Soyak, bu sahifeleri beyaz ederken, Gazi bir, iki defa salona girerek yazılanları kontrol etmek suretiyle alâkalanıyor ve tebyiz bitince maddeler bir, bir meydana çıkıyor:

«Türkiye Devletinin hükümet şekli cumhuriyettir.»

«Türkiye Devleti, Büyük Millet Meclisi tarafından idare olunur; Meclis, hükümetin inkısam ettiği idari şubeleri, icra vekilleri vasıtasiyle idare eder.»

«Türkiye Cumhurreisi, Türkiye Büyük Millet Meclisi umumi heyeti tarafından kendi âzaları meyanından bir intihap devresi için seçilir. Reisin vazifesi, yeni Cumhurreisinin intihabına kadar devam eder; tekrar intihap olunmak caizdir. Türkiye Cumhurreisi devletin reisidir; bu sıfatla lüzum gördükçe Büyük Millet Meclisine ve Vekiller Heyetine riyaset eder.»

«Başvekil, Cumhurreisi tarafından ve Meclis âzası meyanından intihap olunur. Diğer vekiller, başvekil tarafından yine Meclis âzası arasından intihap olunduktan sonra, heyeti umumiyesi Cumhurreisi tarafından Meclisin tasvibine arzolunur. Meclis içtima halinde değilse, tasvip işi, Meclisin içtimaına tâlik olunur.»

Gazi, Soyak'a, yukarıdaki esas maddelere istinadeden ve o zamanki anayasanın ve meşrutiyet devri kanunu esasi'sinin münderecatından faydalanarak, siyasi, idari, icrai, teşrii ve kazai hükümleri ile tam bir anayasa projesini de tamamlattıktan sonra, eldeki metni ona veriyor:

— Şimdi bunu al, Adliye Vekili Seyit Beye götür, yarına kadar bunları okusun; cumhuriyet ve halk hâkimiyeti mefhumlariyle, umumi hukuk kaideleri bakımlarından tetkik etsin ve mütalâalarını bildirsin. Meselenin şimdilik üçümüzün arasında kalmasını arzu ettiğimi de söylersin! diyor.

Seyit Bey, Meşrutiyet Meclislerinde devamlı olarak İzmiri temsil etmiş, Hukuk Fakültesinde binlerce talebe yetiştirmiş, zamanının tanınmış büyük bir hukukçusu ve tertemiz bir ittihatçısı idi; Fethi Bey hükümetine Adliye Vekili olarak girmişti. Ömrü vefa etmediği için cumhuriyet devrinde hizmetlerini devam ettiremedi.

Seyit Bey, ertesi günü müsveddeyi Soyak'a geri verirken:

— Pek mükemmel... Esaslarda mutabıkım. Tashih haddim değildir. Yalnız birkaç noktada emirlerine uyarak mütalâalarımı arzettim... demiş ve müsvedde böylece Gaziye geri verilmişti.

25 ekim 1923 günü, bir hükümet buhranı çıkmıştı. 28 ekim 1923 akşamı, bir kısım mücadele ve savaş arkadaşlarını Çankaya'ya çağıran Mustafa Kemal, kendi kati kararını onlara şu cümle ile açıklamıştı:

— Yarın, Cumhuriyet ilân edeceğiz!

Onun bu sözü, arkadaşlarının hararetli tasvipleriyle karşılanmıştı.

Gazi, o gece arkadaşlarından ayrıldıktan sonra cebinde birkaç aydan beri gizliliğini muhafaza eden müsveddeyi İsmet Paşa ile bir kere gözden geçirmiş, tekrar cebine koymuştu. Ertesi günü Meclis Grupuna verilen tarihî proje, hikâyesini anlattığımız taslaktı.

Grupun hakem tanıdığı Mustafa Kemal, içinde bulunulan buhranın, hükümet üyelerini seçmekten ibaret olmayıp, rejimin mahiyeti ile alâkalı olduğunu ifade etmiş, cebinden çıkardığı taslağı, okuması için riyaset divanı kâtibine vererek kürsüden inmişti. Herkes kulak kesilmişti. Meselenin öncesinden haberleri olmıyan mebuslar, o anda cumhuriyet ilânı teklifi ile karşılaştılar. Lehte ve aleyhte uzun tartışmalardan sonra, teklif kabul edilerek, karar Meclisin umumi heyetine intikal ettirildi. 29.10.1923 günü saat 20.30 u gösterirken, Büyük Millet Meclisi Cumhuriyet idaresini ilân ediyor ve bir çeyrek saat sonra da Gazi Mustafa Kemal, sevgi, saygı ve şükran duyguları içinde ittifakla Cumhurreisi seçiliyordu.

Bugün Ankarada, Ulus meydanında, Büyük Millet Meclisi müzesi olarak muhafaza edilen tarihî Birinci Meclis binasının mütevazı salonunda, coşkun alkışlar arasında kürsüye çıkan Gazi Mustafa Kemal'in gür sesini duyuyorduk:

«Türkiye Cumhuriyeti, mesut, muvaffak ve muzaffer olacaktır!»

Ankaralılar, o saatte çoktan evlerine çekilmişlerdi. Taş Han meydanının — Ulus meydanının eski adı — serin karanlığını, bugünkü Anıtkabir'in önlerinden atılmıya başlıyan yüz bir pare topun sesi dağıtırken, biz de Meclisin kapısı önünde ufak bir kalabalık, onu otomobiline binerken uğurluyorduk:

«Bin yaşa Büyük Gazi, yaşasın Cumhuriyet!»

Mustafa Kemal 1923 yılı başında bir seyahatte. Sağda, Tümen Kumandanı H. Hüsnü Erkilet. Ortada ise yazının muharriri Naşit Uluğ görülüyor.

FOTOGRAF : ESAT NEDİM TENGİZ

Hayat

ATATÜRK

Beyaz Menekşeler

5

YAZAN : EDWARD CRANDALL — ÇEVİREN : A. MAZHAR KUNT

WILL Coles anlatmaya devam ediyordu:

— Bütün ömrümce ağzından tek bir şikâyet duymadım. Zavallı kadıncağız. Harb çıkınca ben tahsilimi tamamlıyamadım. Harbe gittim. Bu arada annemin kalb hastalığı büsbütün artmış. Avrupadan dönüp yüzünü görmek kısmet olmadan kadıncağız sönüp gitti.

Bütün bunları gayet sakin anlatıyordu. Fakat sözleri bana çok tesir etmişti. Bu gencin şimdiye kadar kimseye bu derece açılmadığına emindim. Bana bütün samimiyetiyle içini döküyordu. Tuhaf değil mi, ona inanıyordum. İçimden ona birşeyler söylemek ihtiyacını hissettim. Fakat buna meydan kalmadan gene o söze başladı:

— Babam gibi zaif göstermek istemem. Ne istediğimi biliyorum ve gayeme mutlaka ereceğim.

— Gayeniz her halde şu tecrübelerinizle alâkalı, değil mi?

— Evet, kendime istediğim gibi bir laboratuvar kurabilsem bir kere...

Bana doğru şöyle bir baktı. Bu bakışları görünce aklıma hemen evvelce işittiklerim geliverdi. Âni bir kararla sordum:

— Miss Fain de sizin böyle bir laboratuvar kurmanızı arzu ediyordu değil mi?

— Zannederim o da isterdi, niye sordunuz?

— Madam Porter'in ve öbürlerinin söylediklerinden anladığıma göre...

Sözümü tamamlıyamadan o atıldı:

— Öbürleri mi? Haa anladım. Viola Fain'i âlet edip, laborutuvarım için Madam Porter'den para koparmağa çalışmışım değil mi? Bunu merak ediyorsunuz.

— Yo, katiyen, böyle bir şeyi asla aklımdan geçirmedim.

Will, farların aydınlattığı yoldan gözlerini ayırmadan:

— Anlıyorum. Şu Carol ile Miss Opensky, sizi hayli doldurmuş olacaklar... diye acı acı içini çekti. Hani onlara acımıyor da değilim, ne kadar müşkül durumda olduklarını tahmin ediyorum.

— Ama niçin? Ben de bunu anlamıyorum, bu kadar sene bu evde yaşadıktan sonra... Üstelik her istedikleri de oluyor değil mi? Müşkül duruma düşecek bir sebep göremiyorum.

— Mr. Porter döndükten sonra durumun değişeceğini biliyorlar... Bütün korkuları da bu.

— Canım, Mr. Porter bunları kapı dışarı edecek değil her halde?

— Hiç belli olmaz... diye omuzlarını silkti. Ben şimdi sadece ikimizi düşünüyorum. Bütün emelim sizin dostluğunuzu kazanmak. Size ne kadar yakın olabilirsem, kendimi o kadar bahtiyar sayacağım...

Hiç düşünmeden ağzımdan bir sual çıktı:

— Aynı sözleri Miss Fain'e de söylemiştiniz değil mi?

Otomobil birdenbire silkelendi. Onun çehresinin aldığı ifadeyi görür görmez bu sözü söylediğime pişman oldum. Başını hiç çevirmeden:

— Lûtufkârlığınıza çok teşekkür ederim... dedi.

— Will...

Gözleri dolu dolu olmuştu. Ona ismiyle hitabedişim ikimizi de bir an için şaşırttı.

Bana doğru döndü. Gözlerinin içinde, müphem de olsa, ona karşı olan hislerimi öğrenmek istiyen bir araştırma ifadesi seziyordum. Birkaç saniye bakıştık. Yüzünü tekrar önümüzde uzanan yolun karanlıklarına çevirdi. Araba gittikçe artan bir hızla kilometreleri âdeta yiyordu. Özür dileyen bir ifadeyle:

— Affedersiniz, dedim, eğer sözüm sizi incitti ise, çok üzülürüm. Maksadım sadece dertlerinizi deşmemek, sıkıntınızı unutturmaktı. Yoksa geçmiş şeyleri tekrarlamağa hiç lüzum yok.

Bir an durduktan sonra:

— Size göre hiçbir şey yok... dedi. Bütün bu olup bitenlerden sonra ben her lâkırdıdan alınmağa başladım. En ufak şeyleri büyütüyor, mâna çıkarmağa kalkıyorum. Beni asıl üzen bu. Siz katiyen üzerinize alınmayın. Ama güzelliğiniz, haliniz, her şeyiniz bana öylesine tesir etti ki, belki bilmiyerek ve hakkım olmadan size fazla yaklaştım. Hattâ sizi rahatsız edecek derecede fazla...

— Yok canım, öyle düşünmeyin! Hem unutun artık geçen şeyleri. O işte sizin hiçbir suçunuz olmadığına eminim. Boş yere günlerinizi zehir ediyorsunuz.

Benim biraz daha samimî oluşum ve ona yakınlık gösterişim, Will'e âdeta ferahlık verir gibi oldu. Gözlerini yoldan ayırmadan ciddî bir tavırla:

— Ne tuhaftır... dedi. Şimdi daha iyi tahlil edebiliyorum. Viola çocuk mizaçlı bir kızdı. Ona hakikaten acırdım. Hiç gözü açılmamış, hayatı daima hissî bir roman gibi telâkki eden bir kızcağızdı. Tabiî o evde lâkırdı edecek tek kimsesi bile yoktu. Madam Porter gibi muhafakazâr bir kadının da tesiri var. Akşamları çok defa ben limonlukta çalışırken yanıma gelir, benimle bir, iki lâkırdı etmeğe çalışırdı. Madam Porter'e hayrandı. Kaç defa kendisine telkin ettim. Madamın tuttuğu yol sana göre değil, böyle düşünmemen lâzım dedim. Ama anlatamadım. Kendi kabuğuna çekilip kırk sene kaatillik suçundan hapiste yatan adamı beklemek bugün için biraz tuhaf bir telâkki, ama Viola bu sadakati fevkalâde takdir ediyordu. Ona göre ideal aşk bu imiş.

Otomobil artık tenha yolda muntazam bir süratle ilerliyor, geçen her saniye bizi köşke biraz daha yaklaştırıyordu. Konuşmalarımız sırasında, süratimiz fazla olduğu için, Will gözlerini ayıramıyor, direksiyonu dikkatle kullanmağa çalışıyordu. Ben bu fırsattan istifade ederek bu genç adamın yüzünü tetkik ediyordum. Onu yalnız profilden görüyordum. Yüzünün hatları, çenesi, saçlarının biçimi, tam bir erkek karakteri gösteriyordu. İtiraf etmek lâzım ki, yakışıklı ve hoş bir tipti. Ama benden önceki kâtibeye karşı olan hareketlerinde tamamiyle dürüst hareket edip etmediğini bilemiyordum. Bunu merak da etmiyor değildim, fakat anlamak kolay değildi. Mamafih, sadece bana karşı olan hareketleri beni ilgilendiriyordu. Kendi tecrübe ve müşahedelerime göre hüküm vermek en doğru hareket olsa gerekti. Birden aklıma esti, gene bir sual sordum:

— Peki, Miss Fain'in size âşık olduğunu farketmiş miydiniz?

— Vallahi o kendi kendine gelin güvey oldu. Benden hoşlanmış olabilir. O tip kızlar beni hiç cezbetmez. Ama başkalarını bedbaht etmek istemediğim için, kendisine hissiyatımı açıkça söylemeyi daha uygun buldum.

— Demek ona hiçbir ümit vermediniz, yani nasıl söyliyeyim...

— Yok, asla ümit vermedim. Gerçi pek kederli ve isteksiz bir hali vardı, ama hakikati söyledim diye canına kıyacağını zerre kadar aklıma getiremezdim. Ne bileyim, hâlâ anlıyamıyorum. Bilseydim tabiî hiçbir şey söylemezdim. İntihar etmesi için bu bir sebep midir rica ederim? Bu işe bir türlü aklım ermiyor.

Karşıdan gelen bir otomobilin farları gözlerimi kamaştırdı. Otomobil yanımızdan geçtikten sonra gene sordum:

— Sizinle konuştuğu vakit, intihar etmek gibi bir hali yoktu değil mi?

— Hiç öyle bir şey hissetmedim. Zaten o gün çok lâkırdı etmedi. Hattâ ağlayıp sızlamadı bile. Halbuki her zaman gözü çabuk sulanırdı. Akşam üzerine doğruydu; limonluğa geldi. Çok heyecanlı görünüyordu. Lâkırdıları öylesine ağzının içinde geveliyordu ki, yarısını anlıyamadım. Bir takım sitemli sözler sarfediyor, birbirimizi bir daha göremiyeceğimizi söylüyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

Dünyanın en meşhur kulesinin doğum günü kutlandı

EYFEL 70 YAŞINDA

Eyfel Kulesi ve Paris birbirinin mânasını sembolik olarak tamamlıyan iki varlıktır. Ucu bulutları delen heybetli kule, termometrelerden bileziklere, kol düğmelerinden sigara tabakalarına kadar Parisin bir parçası olarak dünyaya yayılmıştır. Yirminci yüzyıl Parislisinin canı gibi sevdiği «Eyfel» 1959 da 70 yaşına bastı. Bu münasebetle okuyucularımıza aşağıda kuleye ait bazı resimler sunuyoruz.

Parisin incisi koca Eyfel 70 yaşını doldurmuş bulunuyor. Çehresinde en küçük bir ihtiyarlama alâmeti bile yok. Ilk kurulduğu günkü gibi dinç ve zarif duruyor. Parise gelip de bu şirin kuleye çıkmıyan yok gibidir. Kule her sene yüz binlerce turist çeker. Yalnız şu jübile senesi, 9 ay zarfında kuleyi ziyaret edenlerin sayısı iki milyonu bulmuştur. Eyfelin içinde lokantalar ve satış yerleri vardır. Kuleyi ziyaret edenler arasında, birbirlerine bulutların üzerinde randevu veren sevgililerden tutun, çocuklarının boğmacası için tepeye çıkan ana-babalara, seyyar satıcılara, yankesicilere kadar çeşitli tiplere raslarsınız. Asansörcüler, tamirciler, temizleyiciler, itfaiyeciler vesaireden mürekkep personel sayısı 280 i aşar. Kuleye bambaşka maksatla gelen bir ziyaretçi kategorisi de intihar etmek istiyenlerdir. Bunların adedi bugüne kadar 117 yi bulmuştur. Kulenin bakımı ile bir şirket meşguldür. Bu şirket bağımsızdır. Hâsılat tamamen Paris şehrine verilir. Parisin televizyon vericisi de bu 300 metre yüksekliktek demir yığınının üzerine kurulmuştur. Halen 70 yaşını doldurmuş olan Eyfel Kulesi hakikaten görülmeğe değer bir eserdir.

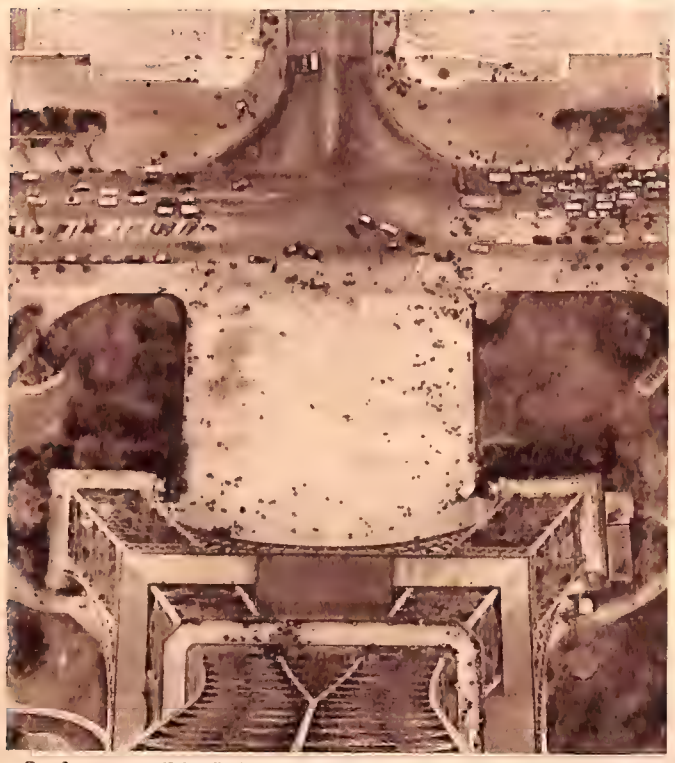

Şu karınca gibi görünen insanlara bakın. Resmine bakarken bile insanın başı döner gibi oluyor. Ama başınız dönmekte acele etmesin. Henüz birinci kattayız. Daha üç katınız var.

Kulenin işletmesini üzerine alan şirkete dünyanın her yerinden her gün yüzlerce mektup getiren emektar postacı.

Kule 1889 da açılmıştı. Bu sene de 70 inci yaşı kutlandı. Bu vesileyle Parisin bu en kıymetli ziyneti şerefine birçok kokteyl partiler ve ziyafetler verilip duruyor. Dünyaca tanınmış bu kıymetli âbidenin doğum günü pastasının kesilişini ve her senesi için yakılan tam 70 mumun söndürülüşünü görüyorsunuz.

Sabahın saat 10.30 undan akşamın 6 sına kadar kulenin muhtelif katlarında her milletten ziyaretçiler başka başka şeylerle vakit geçirir. Fotoğraf çekenler mi istersiniz, şiir yazanlar mı? Her türlüsü var. İşte Parisin muhtelif semtlerini sabit dürbünlerle seyreden bir turist grupu. Gördükleri manzaraların seyrine doyamıyorlar. Ama dürbünleri, sırada bekliyen başkalarına da bırakmak lâzım.

ANTALYA — Bu şehir, Bergama Kıralı II. Attalos tarafından Milâttan 159 yıl önce bir deniz üssü olarak meydana getirilmişti. Ünlü kıralın burasını üs olarak seçmesinde, yalnız bugün de kullanılan tabii limanın değil, onu çevreliyen sarp ve müdafaası kolay sahilin de rol oynadığı muhakkaktır. Bu sahil, biribiri üstüne yaslanmış yüzlerce kovuğun teşkil ettiği 30-40 metrelik bir duvar halinde yükselmektedir. Antalya şehri işte bu duvarın üstüne kurulmuştur. Şehrin bugün neresi kazılırsa kazılsın, bir boşluğa rastlamamak mümkün değildir. Tüneller, mağaralar şehrin altını baştan başa sarmış durumdadır. Meselâ yukarıda görülen fotoğrafın çekildiği noktanın biraz ilerisinde, şehrin en işlek yollarından birinin gerisinde, 40 metrelik bir uçurum vardır. Eskiden içine zina işliyen kadınlar atıldığı için «Kadın yarı» denmiş. Üst çevresini evler kaplamıştır. Dibinde bir su akar. Ancak bu, şehrin altından akan sulardan yalnız bir tanesidir. Bunlardan en önemlisini de, Antalyaya yedi ayrı koldan gelen ve şehrin yanından, üstünden, altından akarak denize dökülen Düden Çayı teşkil etmektedir.

Sevilmek güzel şeydir...

Fakat sevilebilmek için evvela kendinize ihtimam göstermeniz icabeder.

CIRE ASEPTINE

kremile her gün sabah, akşam yüzünüze, boynunuza kol ve ellerinize masaj yaparak cildinizin beyazlık ve güzelliğini temin edebilirsiniz.

İLÂNCILIK

ANTALYA — Bu şehir, Bergama Kıralı II. Attalos tarafından Milâttan 159 yıl önce bir deniz üssü olarak meydana getirilmişti. Ünlü kıralın burasını üs olarak seçmesinde, yalnız bugün de kullanılan tabii limanın değil, onu çevreliyen sarp ve müdafaası kolay sahilin de rol oynadığı muhakkaktır. Bu sahil, biribiri üstüne yaslanmış yüzlerce kovuğun teşkil ettiği 30-40 metrelik bir duvar halinde yükselmektedir. Antalya şehri işte bu duvarın üstüne kurulmuştur. Şehrin bugün neresi kazılırsa kazılsın, bir boşluğa rastlamamak mümkün değildir. Tüneller, mağaralar şehrin altını baştan başa sarmış durumdadır. Meselâ yukarıda görülen fotoğrafın çekildiği noktanın biraz ilerisinde, şehrin en işlek yollarından birinin gerisinde, 40 metrelik bir uçurum vardır. Eskiden içine zina işliyen kadınlar atıldığı için «Kadın yarı» denmiş. Üst çevresini evler kaplamıştır. Dibinde bir su akar. Ancak bu, şehrin altından akan sulardan yalnız bir tanesidir. Bunlardan en önemlisini de, Antalyaya yedi ayrı koldan gelen ve şehrin yanından, üstünden, altından akarak denize dökülen Düden Çayı teşkil etmektedir.

Adayar Glikozu: Büyüklere... Küçüklere

KUVVET VERİR

Adayar GLİKOZU

Adayar Glikozları büyüklere kudret, küçüklere enerji sağlar. Hazmı kolaylaştırır, mideyi, karaciğeri yormaz. Bütün tatlılarınızda yarı Adayar Glikozu,yarı şeker kullanmayı ihmal etmeyiniz.

% 100 mısır nişastasından mamul

REKLAM MORAN

Düden Çayı Ve

BIYIKLI — Düden Çayının Antalyaya varmadan evvel de epey maceralı bir hayatı vardır. Nehrin nereden geldiği; membaının, mağaralar ve yeraltı nehirleri ile örülmüş Torosların kireçli arazisinin hangi noktasında olduğu malûm değildir. Nehir, şeklini ve ismini Antalya-Burdur şosesinin biraz doğusunda, Kırkgöz mevkiinde alır. Burada Düden Çayı yerin altından, içinde nilüferlerin açtığı bir göl halinde meydana çıkar. Nehir birkaç kilometre aktıktan sonra Bıyıklıda, Türkiyenin en büyük düdeni içinde kaybolur. Düden bir nehrin yer altına girip kaybolduğu deliğe denir. Düden Çayı işte burada korkunç bir şarıltı ile toprağın altına girer ve gözden kaybolur. Fakat bu ırmağın güzergâhı yalnız taş ve topraktan ibaret değildir. Bıyıklıda, 15-20 köyün ununu öğüten ve köylülerin eşekleri ile nöbet bekledikleri bir değirmeni de çalıştırmaktadır.

VARSAK — Nehir, Bıyıklıyı mütaakıp bir müddet yeraltından gittikten sonra, Varsakta tekrar yeryüzüne fışkırır. Nehrin burada yerin üstüne çıktığı noktaya Varsak Penceresi denir. Burası 50 metre genişliğinde, 3-400 metre uzunluğunda, 30-40 metre yüksekliğinde, 90 dereceye yakın diklikte duvarların çevrelediği muazzam bir çukurdur. Düden Çayı bu vâdinin bir ucundan çıkar, içinde seyrettikten sonra, diğer ucundan tekrar yerin altına girer. Nehir bundan sonra bir kere daha yerin üstüne çıkar ve bu andan itibaren de hep satıhta akmak suretiyle Antalyaya ve denize doğru yol alır. Düden Çayı, Kassar Kemeri denilen köprü civarında ikiye ayrılır. Bir kısmı sahilde, 60 metrelik bir falezin üstünden büyük bir şelâle halinde denize dökülürken, diğer kısmı ise yedi kol halinde Antalyanın bahçelerine, sokaklarına ve altına doğru yayılır.

Mağaralar Üstündeki Antalya

RÖPORTAJ : İBRAHİM ÇAMLI — FOTOĞRAFLAR : ARA GÜLER

İlk çağlarda Pamfilia olarak adlandırılan bugünkü Antalya Vilâyeti toprakları, hiç şüphe yok ki, dünyanın en müstesna köşelerinden birisidir. Burada Alplerin iklimi ile Riviera'nın iklimi âdeta kucak kucağadır. Uçsuz bucaksız plâjlarından denize girilirken, bir iki saat mesafedeki dağlarında kayak yapılabilir ve bir Antalyalı muharririn dediği gibi, bir hurma veya portakal ağacına dayanıp uzakta karla örtülü çam ormanlarını seyretmek gibi eşine az rastlanır bir zevke varılabilir. Bu tabiat zenginliği içinde tabiîdir ki tarih de çok gelişmiştir. Yalnız Antalya ile Alanya arasında, bugün tiyatroları, hamamları, çarşıları ile kısmen ayakta duran 4 site kurulmuş, bu şehirlerden birçok filozof, âlim, muharrip yetişmiştir. Sayısız mağaraları ve durmadan yeraltına girip çıkan hırçın nehirleri ile bu bölge jeolojik bir cennettir de. İşte Konya Vilâyetinin güneyindeki gezisinden sonra buralarda da dolaşan Hayat ekibi, bu hafta da, mağara ve yeraltı nehirleri konusundaki röportajlarının sonuncusu olarak, okuyucularımıza bu mıntakanın en büyük yeraltı ırmağı olan Düden Çayını ve bu çayın, kıyılarında nihayet bulduğu mağaralar üstündeki şehri, Antalyayı, anlatıyor.

İşte nilüferlerle örtülü, sayısız kaynağın meydana getirdiği Kırkgöz'deki göl. Burası Düden Çayı'nın memba, kısa, fakat hareketli ve renkli hikâyesinin en güzel sahnesidir.

ANTALYA SOKAKLARINDA Düden Çayı artık son durağı olan Antalyadadır. Bir parçası şehrin mağaralarla örülü meçhul bedeninde köpüre köpüre sağa, sola doğru kayarken, diğer bir parçası da şehrin sokaklarında palmiyeler arasından akmaktadır. Etrafındaki fayton ve otomobil gürültüsü arasında sesi duyulmaz olmuştur. Yeryüzünü delik deşik edebilen bu nehir, ehlileştirilmiştir.

SON HUDUT

YAZAN: ALISTAIR MAC LEAN — ÇEVİREN: ADNAN ERİM

9

ZİLE basıp yemek tepsisini aşağıya gönderdi. Bir sigara tellendirdi. Arkasından bir daha yaktı. Divana yan gelip plânlar tasarladı: Saat üç...

Bir müddet daha oyalandı: Dört ...

Szendro niçin telefon etmiyordu?... Beklenmedik bir tehlike mi çıkmıştı?... Yoksa Macar polisi şüphelenip Szendro'yu deliğe mi tıkmıştı?...

Saat dört buçuk...

Beş.

Beş buçuk.

Altıya yirmi var. Zırrrr telefon!...

Uzandı; âhizeyi alıp kulağına götürdü. Tok bir ses:

— Alo!... Mister Buhl, orada mısınız? Mister Johan Buhl!... Sesiniz duyulmuyor.

Szendro'nun sesiydi. Reynolds cevap verdi:

— Buyurunuz. Ben Buhl...

— Mister Buhl, size çok mühim bir havadisim var: Biraz evvel Vekâlete uğradım. Şirketinizin teklifi gayet müsait karşılandı. Bilhassa alüminyum madenini derhal istiyorlar. Sizinle hemen mukavele imzalıyacaklar. Verdikleri en yüksek fiyat doksan beş. Bilmem buna razı gelecek misiniz?

— Konuşup anlaşmamız mümkündür.

— Öyleyse sizinle görüşelim. Altı buçukta buluşabilir miyiz?...

— Buluşabiliriz. Ben mi geleyim?

— Lûtfen siz zahmet edin.

— Üçüncü kat değil mi?

— Hayır, ikinci. Tam altı buçukta bekliyorum.

— Peki. Geleceğim.

— Hoşça kalın...

Reynolds âhizeyi yerine bıraktı. Gözleri sevinçle parladı. Hemen Szendro'nun yazmış olduğu otel listesini cebinden çıkardı. Kont, telefonda evvelâ «Buhl» diye hitap etmişti. Parolaya göre, konuşmaya bu isimle başlıyacak olursa, listedeki birinci otel mânasına gelecekti. Birinciye baktı: «Üç Taç Oteli»... Eyvah! Burası ağzına kadar AVO mensupları ile doluydu! Fiyat için doksan beş demişti. Demek oda numarası 59 idi! Altı buçukta buluşalım dediğine göre Profesör Jennings o saatte yemeğe iniyordu. Şu halde odası boş kalıyordu!...

Tamam! İşler yoluna girmiş gibi görünüyordu. Saate göz attı. Altıya beş var. Hemen çıkması lâzımgeliyordu... Acele sırtına yağmurluğunu geçirdi. Başına kasketini oturttu. Tabancasında kurşun dolu olup olmadığını muayene ettikten sonra namlusuna hususi susturucu âleti taktı. Silâhı sağ cebine yerleştirdi. Sonra zile basıp otel müdürünü çağırdı. Kapıyı açmadan içerden konuştu:

— Beni iyi dinle yoldaş!... Yorgun olduğumdan bu akşam erken yatacağım. Şu dakikadan itibaren beni kimse rahatsız etmesin! Arayan olursa haber getirme. Telefon gelirse bağlama. Yemek yemiyeceğim. Midem rahatsız. Gece yarısına doğru belki hafif bir kahvaltı isterim. İstemezsem hiçbir şey getirme. Anladın mı?!...

— Anladım efendim. Başüstüne. Sizi hiçbir surette rahatsız etmiyeceğim!

— Haydi bakalım işine!...

Kapıyı sessizce kilitledi. Hava kararmıya başlamıştı. Elektriği yaktı. İçeride olduğu hissini vermek için açık bırakacaktı. Kapının arkasına yine sandalyeyi çekti. Pencerelerin tamamen kapalı olup olmadığına tekrar baktı. Banyoya geçti. Pencereyi açıp yangın merdivenine geçti. Pencereyi tekrar kapadı. Sonra merdivenlerden acele acele inip caddeye fırladı.

Hava fena halde ısırıyordu. Kar lâpa lâpa düşmekte idi. Yürürken ayakları bileklerine kadar kara gömülüyordu...

Kurt dumanlı havayı severdi. Bu hava onun için müsaitti. Macar polisi böyle bir gecede etrafta arayıcı fişeği gibi dolaşmaktan pek hoşlanmıyacaktı her halde. Üstelik, durmak bilmiyen kar da yerdeki ayak izlerini iki dakikada örtüyordu.

Reynolds yürümekte devam etti. On dakika sonra «Üç Taç Oteli» göründü. Yaklaştı. Karşıki kaldırımdan hızlı hızlı yürürken gözünün kuyruğu ile otelin methalini tetkik etti. Kocaman bir döner kapı bembeyaz flüoresan ışıklariyle pırıl pırıl parlıyordu. İki tarafında iki resmî polis, tabancaları bellerinde, gözleri fıldır fıldır etrafta, nöbet bekliyordu.

Reynolds başını çevirmeden yürüyüp geçti. Otele ön kapıdan girmenin imkânsızlığı besbelliydi!... Ümit, yanlarda ve arkada olabilirdi...

Arka tarafa doğru yürürken otelin yan taraflarına göz attı. Bütün alt kat pencereleri demir parmaklıkla kaplıydı. Buralardan girmenin imkânı yoktu! Bir tek ümit arkada kalıyordu.

Etrafa gayet seri bir göz gezdirdikten sonra otelin arka tarafına dolandı. Burada bir ara sokak vardı. Yine karşıki kaldırımdan, başı öne eğik, fakat gözleri fıldır fıldır etrafta, yavaş yavaş yürüdü. Sokak karanlıktı. Yol lâmbalarının ışığı zayıftı.

Yürümesine devam ederken otelin arka kapısını dikkatle tetkik etti. Bu kapı, erzak kamyonlarının içerdeki avluya girebilmesi için, genişti. Avlu, dört köşe büyük bir boşluk halindeydi. Otele arkadan girmek, ancak bu avluyu geçmekle mümkündü. Buraya açılan iki kanadlı geniş kapının üzerinde parlak bir elektrik lâmbası yanıyordu. Lâmbanın ışığı avlunun içinde gezinmekte olan tüfekli nöbetçileri gösteriyordu. Reynolds, sokağın karanlık bir yerinde durdu. Avlunun içine dikkatle baktı. Binanın en üst katlarına doğru uzanan yangın merdivenleri görünüyordu. Gözleri ümitle parladı. Bunlardan birine tırmanıp üçüncü kata varabilirdi. Etrafına tekrar bakındı. Sokakta kimse görünmüyordu. Kasketini gözlerinin üzerine kadar indirdi. Koşarak karşıya geçip avlu duvarının karanlık bir yerine sindi. Sokakta, gelen giden görünmüyordu. İçeriye süzülmenin tam zamanıydı. Fakat gün gibi aydınlık kapıdan avluya nasıl geçecekti?... Nöbetçinin ayak seslerine kulak verdi. Öbür uca doğru yavaş yavaş uzaklaşıyordu. Tam zamanıydı. Fazla bekliyecek vakti yoktu. On saniye sonra sokaktan birisi geçebilirdi. Fakat elektrik lâmbasının ışığı ne olacaktı? Avlunun içinde bir nöbetçi kulübesinin bulunduğu muhakkaktı. Öbür tarafa yürüyen nöbetçi farkına varmasa bile, kulübedekiler onu mükemmelen göreceklerdi!...

Acele, tabancasını cebinden çıkardı. Namlusunda pek hassas bir susturucu vardı. Patlama gürültüsü hiçbir surette duyulmıyacaktı. Nöbetçiyi mi öldürmeyi düşünüyordu? Bunu yapacak olursa birkaç dakika içinde bütün otel biribirine girer, binaya sızmaya muvaffak olsa bile dışarıya asla canlı çıkamazdı...

Tabancasının namlusunu kapının üzerindeki lâmbaya çevirdi. Tetiğe dokundu. Büyük bir şangırtı... Ve etrafın koyu bir karanlığa gömülmesi! Reynolds, tazı gibi yerinden fırladı. Kendini kapıdan içeri attı. Nöbetçilerin ilk şaşkınlığından istifade ederek yangın merdivenlerinden birini yakaladı. Bir nefeste otuz basamak birden tırmandı. Küçük bir sahanlığa vardı. Kendini yüzükoyun yere attı. Karların üzerine iyice yapıştı. Âdeta gömüldü...

Aşağıdan nöbetçilerin yüksek sesle konuşmalarını, oradan oraya koşuşmalarını duyuyordu. En az dört kişi vardılar. Ellerinde elektrik fenerleri, bütün avluyu ve sokağı tarıyorlardı. Bu telâş birkaç dakika devam etti. Sonra tavsadı. Nöbetçi kulübesinin önünde toplandılar. İçlerinden birisi kahkaha ile gülmiye başladı:

— Beyhude deli gibi koşuyoruz!... diye bağırdı. Lâmbanın içi sıcak. Dışarısı buz gibi, Ampul onun için kendi kendine patladı!...

Bu sefer hepsi birden kahkahayı koyverdiler. Reynolds, sahanlıkta karların üzerine büzülmüş, sesleri dinliyordu. Birkaç dakika bekledi. Konuşmalar kesildi. Yavaş yavaş yerinden doğruldu. İki büklüm vaziyette yangın merdivenleri basamaklarından, en hafif bir kıpırtı yapmadan, çıkmıya başladı. Yine dar bir sahanlıkta durdu. Üçüncü kat hizasına gelmiş olduğunu tahmin ediyordu. Emin olmak için aşağıya baktı. Nöbetçilerin el fenerleri ikide bir avlunun dört köşesini aydınlatıyordu. Görebildiği kadar, katları saymıya uğraştı. Tahmini doğruydu. Üçüncü kat hizasında bulunuyordu...

Soğuktan keçeleşmiş parmaklarını ovaladı. Bulunduğu sahanlığa çift kanadlı bir camlı kapı açılıyordu. Eliyle hafifçe dokundu. Kilitliydi. İçerisi de kapkaranlıktı. Cebinden sustalı çakısını çıkarıp açtı. Ucunu iki kanadın arasından uzattı. Kulakları kirişte, yukarı doğru yavaş yavaş kanırttı. Biraz durdu. Etrafa kulak verdi. Çıt yok. Tekrar çakıyı oynattı. Birkaç dakika aralıklı olarak uğraştı. Bu katın bütün pencereleri zifiri karanlıktı. Yukarıdaki katların birkaç odasında ışık görünüyordu. Eğer yanlardaki pencereler aydınlık olsaydı Reynolds'un işi zorlaşacaktı tabii. Tesadüfler kendisine yardım ediyor gibi görünüyordu.

Camlı kapının kilidi nihayet gürültüsüzce açıldı. Reynolds birkaç saniye daha etrafı dikkatle dinledi. En hafif bir çıtırtı dahi duyulmadığına iyice emin olduktan sonra kapının sağ kanadını gayet yavaş, santim santim itmiye başladı. Gözleri karanlığa tamamen alışmıştı. Aralıktan, içerisini hayal meyal seçebiliyordu. Burası oda değildi. Banyoya benziyordu.

Kapı arkasına dayanınca elini uzattı. Duvara dokunmak istedi. Parmaklarının ucuna kaygan bir satıh değdi. Anladı: Duvar fayans kaplıydı. Burasının banyo olduğunda şüphesi kalmamıştı. Lâkin yine ihtiyatı elden bırakmadı. İçeride bir adamın saklanmış olması ihtimalini düşünerek birkaç dakika daha bekledi. Gözlerinin bütün kuvvetini kullanarak banyo içindeki şekilleri büyük bir dikkatle tetkik etti.

(Devamı gelecek sayıda)

Caterina Valente, Frederick Sands ile

Mecmuamızda Neriman'ı, Süreyya'yı, Şarlo'yu ve Erhard'ı anlatan Frederick Sands, şimdi de size, sevdiğiniz ses yıldızını veriyor:

Caterina Valente

İŞLER pek yolunda gidiyordu. Kurfürstendamm caddesindeki Aschinger'in lokantalarından birinde oturmuş, Berlinin meşhur ve nefis köftesini yiyorduk. Yuvarlak masanın kenarında yemeğe henüz başlamıştık ki, bir adam peyda oldu ve elindeki makineyle hemen resmimizi çekti. Lokma az daha boğazımda kalıyordu. Şimdi pandomima başlıyacaktı. Yanımdaki kadının kim olduğu bir anda farkedilecek ve huzurum kaçacaktı. Netekim iki dakika geçmeden hücuma uğradık. Sinema, radyo ve televizyon yıldızı meşhur Caterina Valente'nin etrafını bir yığın insan çevreledi. Kimisi kadehini uzatıyor, kimisi imza almağa çalışıyordu. Kadıncağız bunlara nezaketen cevap vermeğe, uzattıkları resimleri imzalamağa uğraşıyordu. Ama yemeğin keyfi kaçmış, köfte rezil olmuştu. İş gitgide çığrından çıktı. Nihayet bir polis memurunun himayesinde lokantadan çıkarak güç belâ bir taksiye atlayabildik. Araba hareket etti. O derin bir nefes aldı. Ama memnundu ve gülüyordu:

— Tıpkı Paristeki tezahürata benzedi... dedi. Hatırlıyor musunuz?

Caterina'nın eski Alman başşehrinde film çevireceğini bildiğim için bir kere daha yakalayıp rahatça konuşayım demiştim ama, lokantada bu iş nasip olmamıştı. Taksi, Caterina'nın kaldığı «Haus Ravensberg» otelinin önünde durdu.

İçeri girip oturduktan sonra, ilk sualim, kendisinin ne diye Almanyadan (Mannheim) ayrılıp, İsviçrenin Lugano şehrine taşındığı oldu.

Artist:

— Taşınmamıza sebep orasının sağa sola seyahat etme bakımından daha merkezî oluşudur... dedi.

Güldüm. Zira asıl sebebi, İsviçrenin vergi bakımından daha ehven geldiğini farkediyorum. Aynı düşünceyle, Charlie Chaplin, Sophia Loren, Audrey Hepburn, Erich Maria Remarque, A. J. Cronin, Georges Simenon ve diğer birçok meşhurların İsviçreye yerleştikleri bence malûmdu. Bu fikri her halde, aynı zamanda vergi uzmanı olan kocası, menajer Eric van Aro vermiş olacaktı. Sempatik şarkıcıya suallerimi sormağa devam ettim:

— Servetinizin kıymeti hakkında bana bir fikir verebilir misiniz Caterina? Halen dünyanın en gözde yıldızlarından sayılırsınız.

— Servetim mi? Doğrusunu isterseniz, katî olarak ben de bilmiyorum. Yalnız en büyük servetimin sesim olduğu muhakkak.

Aynı suali biraz sonra kocasına da sorduğum zaman kaçamak bir cevap verdi:

— Sanatkârların gelirini birçok kişi öğrenmek ister, ama bu sanatkârlar yüzünden, plâk ve film şirketlerinin ne kâr ettiğini kimse merak etmez.

Caterina'ya dedim ki:

— Böyle çok meşhur bir yıldız olmak acaba insana ne gibi bir his veriyor?

— Hem sevinç, hem heyecan veriyor. Sevinç veriyor, çünkü beğenilmek ve takdir edilmek güzel bir şey. Ama şöhretin yüksekliği nispetinde, mahcup olmak korkusu da insanı her halk huzuruna çıkışında heyecanlandırıyor.

— Çok yerinde bir cevap. Peki, şahsen en çok sevdiğiniz şey nedir?

— Her kadın gibi alışverişe çıkmak, moda defilelerini dolaşıp elbiseler ısmarlamak.

Tekrar güldüm:

— Bundan daha samimî cevap olamaz. Tahminen kaç elbiseniz var?

— Oh, bunu da tastamam söyliyemiyeceğim, ama her halde elli tane vardır. Kürklerim, etollerim, yani kadın milletinin en hoşlandığı şeyler. Ne de olsa ben de kadınım, unutmayın.

— Başka nelere merakınız vardır?

— Fotoğrafa çok merakım vardır. Makinelerime ve fotoğraf malzememe âdeta ufak bir servet bağlamışımdır. Otomobil kullanmağa da bayılırım. Mercedes'imin üzerine titrerim. Merak işte, ne diyeceksiniz...

Salonun nihayetinden gelen bir çığlık sesi Caterina'nın sözünü kesti. Gök mavisi bir oyuncak otomobil içinde bir çocuk ağlıyordu. Bu Caterina'nın bir yaşındaki oğlu Eric'miş. Genç yıldızın yüzündeki mesut tebessümü görünce, hayatındaki en güzel şeyin ne olduğunu anladım.

Sonbaharda Salzburg'da Mario Lanza ile çevireceği film onu pek ilgilendiriyordu. Tabii zavallı gencin daha sonra öleceğini bu mülâkatı yaptığım zaman ne ben, ne de o aklımıza bile getirmemiştik.

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

30 ekimden 5 kasıma kadar: Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Mühim bir karar vermek durumunda kalacaksınız. Aklı başında ve iradesi kuvvetli bir insansınız. Bu kararı verirken; ne kimsenin tesiri altında kalın, ne sorun.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Evinize karşı daha fazla ilgi göstermelisiniz. Günlük hayatınızın bütün endişeleri hep başka muhitler üzerinde toplanmış. Bu durum size yakınlarınızı unuttumasın.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Her gün sarfettiğiniz enerji ile çok daha verimli neticeler elde edebilirsiniz. Yıldızınızı dinlerseniz, lüzumsuz meşguliyetlerinizi ayıklayıp, faydalı ve iyi işler yapın.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Satürn; sizin hükümetle ilgili bir işiniz olduğunu bildiriyor. Kanunun verdiği imkânlardan faydalanmayı becerirseniz, maddi durumunuzda büyük gelişme olacaktır.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Zevkleriniz çok geçici. Yıldızlarınızla olan rabıtanız bile bu şekilde. İş ve his hayatınızda şipsevdilikten kurtulup, kararlı hareket ederseniz, istikbaliniz çok parlaktır.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

Size bu hafta başında çok sevineceğiniz bir haber getirecekler. Uzun zamandır arzu ettiğiniz bir iş olmuş, hem de istediğinizden âlâ. Müsterih olabileceğinizi müjdeleriz...

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Merih seyyaresi; kaderinizde uzunca, fakat faydalı bir seyahat var olduğunu haber veriyor. Yalnız, pek yakın zamanda değil. Gittiğiniz yerde bir müddet kalacaksınız.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Bir üzüntünüz olduğunu yıldızınız biliyor. Hayat her zaman aynı ahenk içinde gitmez. Ara sıra böyle aksaklıkların olması normaldir. Bu bakımdan endişelenmeyin.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Yakında size bir düğün görünüyor. Çok yakınlarınızdan biri güzel bir izdivaç yapacak. Âni zuhur edecek olan bu haberi karşılamak üzere şimdiden hazırlanınız.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Siz hep görünüşe aldanıyor, başkalarının sözlerine kapılıyorsunuz. Bir hüküm verirken, daima iyice düşünün ve acele etmeyin. Bu yüzden çok da zararlı çıkmışsınız.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Onu sevmiyorsunuz. Kendi kendinize bunu telkin etmeyin. Bu, geçici bir alâka ve küçük bir macera olarak kalacak. İlerde bu hâdiseyi hatırladıkça hep güleceksiniz.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Bakın yıldızımız ne diyor: Arkadaşlarınızı hiç aramıyormuşsunuz. Onlar vaktiyle size öyle yapmamışlardı. Dost insana her zaman lâzım olur. İnsanlardan kaçmayınız.

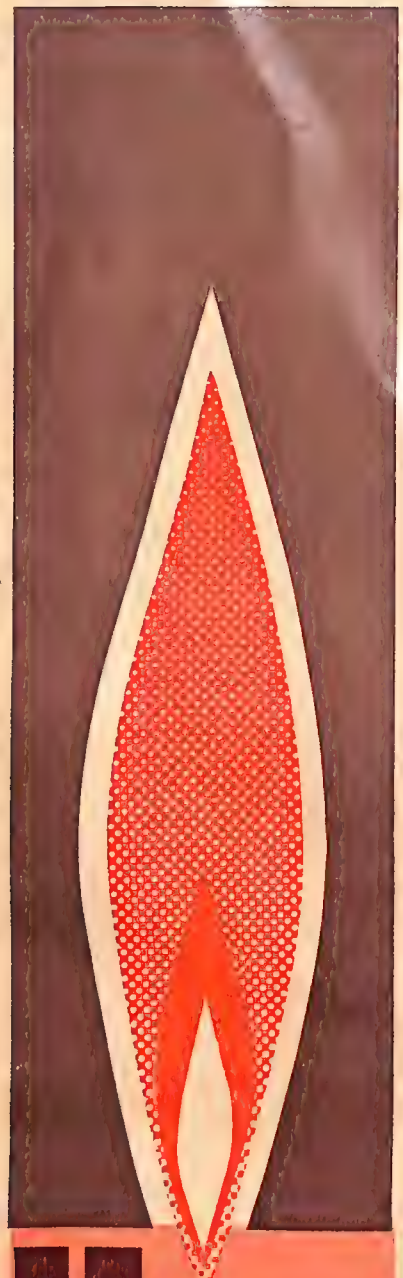

Mercier Frères Parisin ünlü moda evinin hazırladığı bukle yünlüden zarif bir akşam elbisesi. Drape olan kemer, kol ağzı ve yakanın ön kısmı aynı renk satenden yapılmıştır.

Christian Dior Siyah taftadan bir kokteyl elbisesi. Modelin bedeni tamamen drapedir. Kalçanın hemen altından başlıyan etek, içine kıvrılmış üç volândan yapılmıştır.

Bu Sene Siyah Moda

Siyah renk bu yıl öğleden sonra elbiselerine âdeta hâkim oldu. Hattâ gece kıyafetlerinde bile siyah ve siyah ile başka renklerin karışımına çok raslanmaktadır. Öğleden sonra elbiselerinde siyah elbiseler bilhassa yünlü, ipekli kumaşların birleştirilmesi ile yapılmaktadır. Siyah ipekli kadife, fay, muare, saten kullanılmaktadır.

Christian Dior Kalın siyah ipekliden kısa bir akşam elbisesi. Yaka önde kapalı, arkada açık ve «V» biçimindedir. İğreti olan ikinci etek önde bir fiyonkla bağlanıyor.

Neşrettiğimiz moda resimlerinin telif hakları Hayat mecmuasına aittir. Başka yerde neşredilemezler.

Maggy Rouff İpek kadifeden bir gece elbisesi. «V» biçimindeki dekolte yaka ile kol kapakları beyaz gipür dantel ile süslenmiştir. Etek, belden üç, dört parmak aşağıya kalça üzerine takılmış, içerden beslenerek kabartılmıştır.

Raphael Lopez İpek ve yün karışımından öğleden sonra için bir tünik. Etek yünlüden yapılmıştır, dardır. Eteğin üzerindeki japone ve truvakar kollu tünik, kalın ipeklidendir, belinde kendi kumaşından geniş bir kemer ve süs olarak bir mücevher iğne bulunmaktadır.

Claude Riviere İnce bukle yünlüden yapılmış olan bir öğleden sonra elbisesi. Belinde geniş bir saten drape kemer mevcuttur.

PARİS MUHABİRİMİZ GÜLGÜN ÜSTÜNDAĞ BİLDİRİYOR.

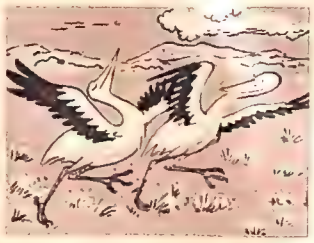

Leylek Padişah

Iki leylek bir türlü hatırlıyamadıkları sihirli kelimeyi duyunca sevinçten ne yapacaklarını şaşırdılar ve...

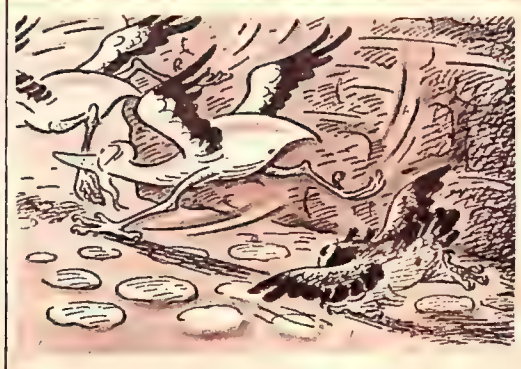

Unutmamak için olanca hızlariyle koşarak oradan uzaklaştılar.

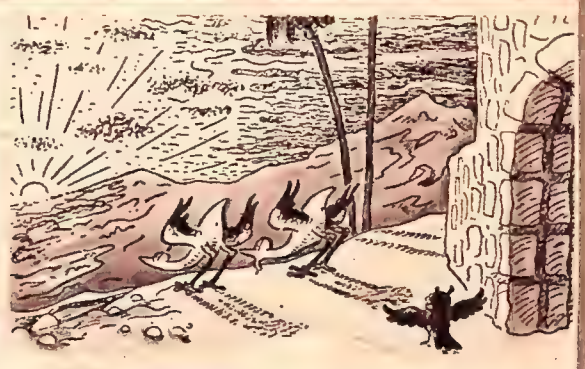

Zaten sabah olmak üzereydi. Hemen güneşe karşı sihirli kelimeyi üç defa söylediler.

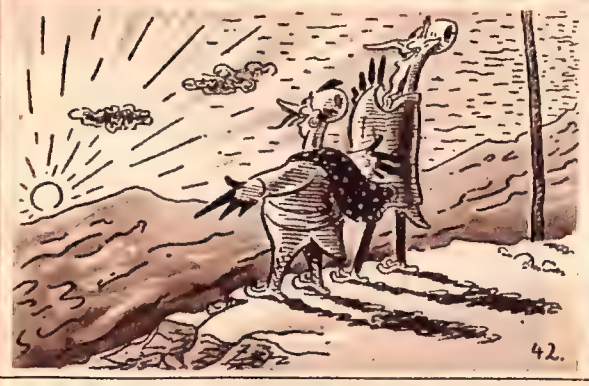

Daha sözlerini bitirir bitirmez tekrar değişmeye başladılar ve insan haline geldiler. Bu öyle bir sevinçti ki,

Heyecanla deli gibi kucaklaştılar.

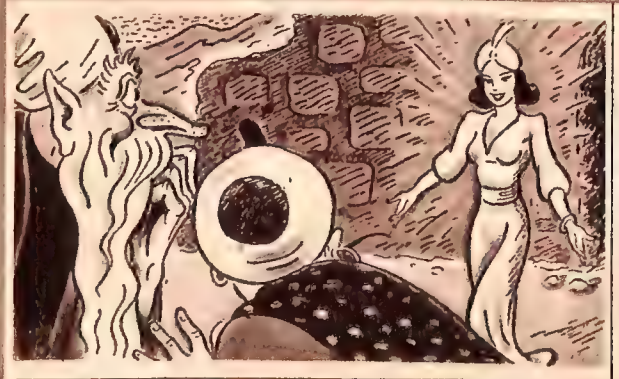

Kendilerine gelip de etraflarına bakındıkları zaman, çok güzel bir kızla karşılaşarak büsbütün şaşırdılar.

Güzel kız elini uzatarak: «Ne o, dedi, baykuşu tanımadınız mı yoksa?»

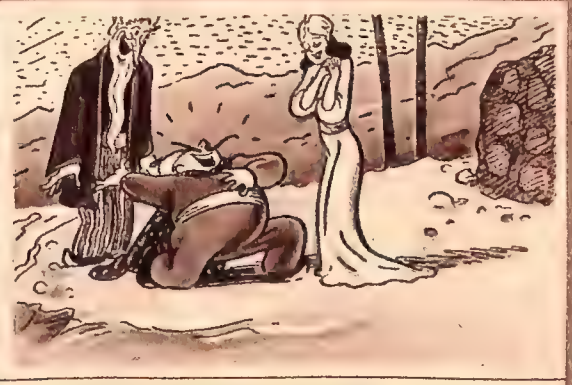

Padişah çok sevindi ve leyleklikten çok memnun kaldığını söyledi. Başka türlü onu tanıyamıyacaktı.

Üçü birden Allaha şükrederek Bağdadın yolunu tuttular.

Padişah ceplerini karıştırınca büyülü toz kutusunu bulduğu gibi...

Kesesini de buldu... Böylece ilk vardıkları köyden üç deve satın alarak yollarına devam ettiler.

ÇEVIREN : ORHAN Ş. YÜKSEL

(DEVAMI GELECEK SAYIDA)

27 Eylül'de yapılan çekilişte

Büyük İkramiyeleri

kazanan talihliler

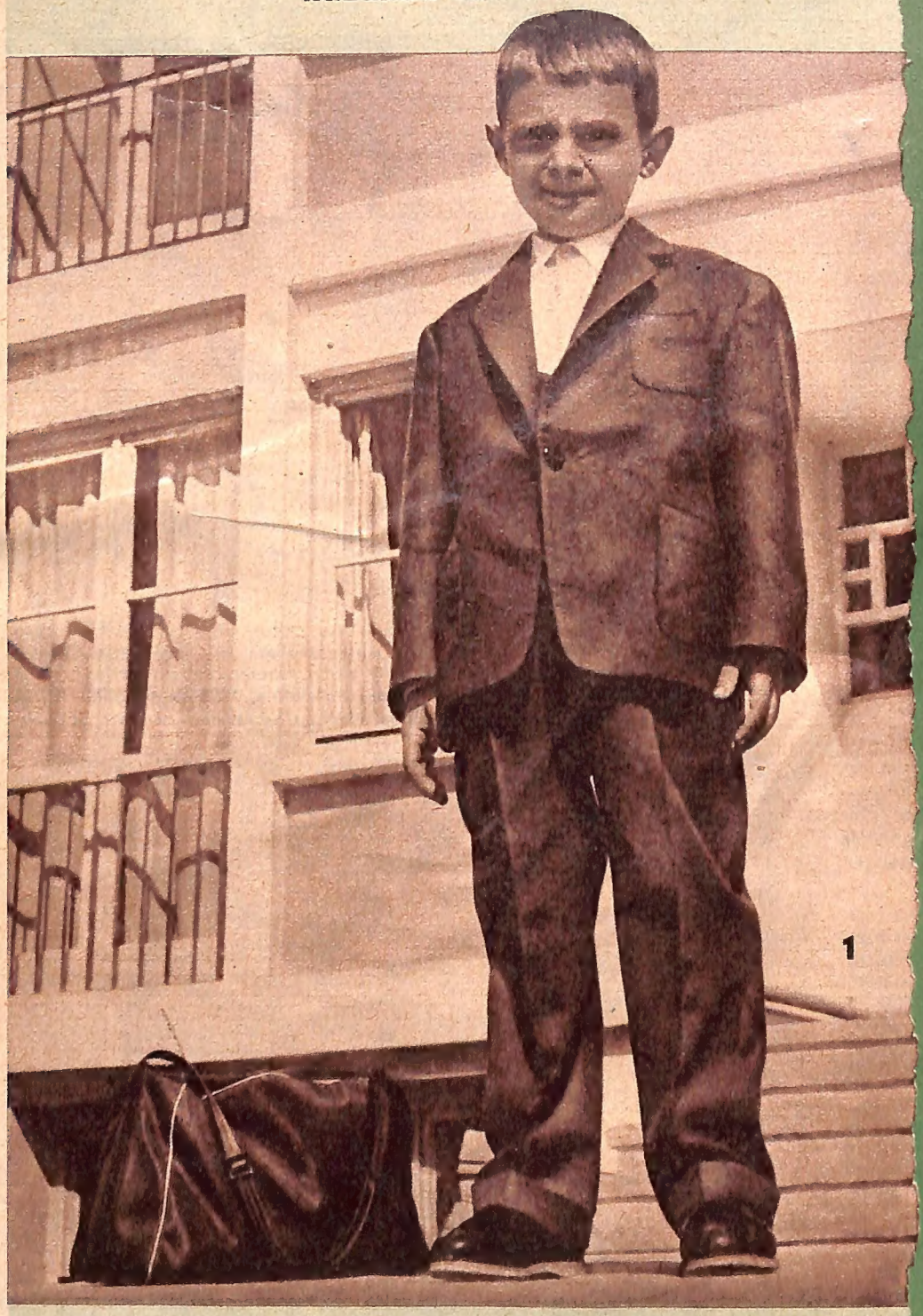

Birer Apartman Dairesi kazanan talihliler:

1. — Bandırma'dan Münir Atlı
2. — Samsun'dan Fatma Bilge
3. — İstanbul'dan Anastasia Velkof
4. — İstanbul'dan Zekiye Akpınar
5. — İstanbul'dan Pakize Doyran

100.000 liranın talihlisi:

İstanbul'dan İsak Hananel

YAPI ve KREDİ BANKASI

Hollywood'tan

HOLLYWOOD'TAN UZAKLAŞTI — Audrey Hepburn ve Mel Ferrer halen İsviçrede, Burgenstock kasabasındaki küçük şatolarında tatil yapıyorlar. Avrupada bulunuşu münasebetiyle, Audrey, Belçikadan «The Nun's Story» (Bir Hemşirenin Hikâyesi) isimli filmin gala gecesine davet edilmiş. Resimde mesut çift Brüksel hava alanında görülüyor.

CARY GRANT ve Ingrid Bergman beyaz perdede tekrar beraber görülecekler. Senaryosu hazırlanan, fakat henüz adlandırılmıyan bu filmin rejisörlüğünü Stanley Donen deruhde edecek. Cary Grant aynı zamanda filmin prodüktörü. Hollywood'un büyük patronlarına baş kaldırırcasına kendi hesabına bir film şirketi kuran ünlü aktörün, prodüktörlüğünü yaptığı «The Grass is Greener» (Ot Daha Yeşil) adlı film tamamlanmak üzere... Bugünlerde Cary Grant gibi, kendi başına patron olmak yolunu tutan artistlerin sayısı arttı. En son olarak Jeff Hunter'in 20th Century Fox kumpanyası ile olan kontratını feshederek bir film şirketi kurduğu bildiriliyor. Marlon Brando'ya gelince, Hollywood'un bu ünlü aktörü serbest prodüktör olarak Paramount kumpanyası ile 1.000.000 dolârlık işbirliğine girişti. Dick Powel bir yandan rejisörlük yaparken, «Dört Yıldız» adlı firması hesabına televizyon filmleri çevirmiye de devam ediyor... Artistlerin kendi başlarına film şirketi kurmalarından büyük prodüktörlerin muazzam zarar gördükleri kolaylıkla tahmin edilebilir. Hollywood'un tecrübeli prodüktörlerinden Walter Wanger «Sinemacılıkta şimdiden sonra en güç mesele, artistlerle anlaşabilmektir» diyor. Wanger «Kleopatra» adlı yeni filminin baş rolü için Gina Lollobrigida'ya müracaat ettiği zaman, hemen ret cevabını almış. Zira Lollobrigida «Solomon and Sheba» (Hazreti Süleyman ve Belkis) filmindeki Belkis rolünden sonra Kleopatra olmak istemezmiş. Susan Hayward, ancak filmdeki «Kleopatra» senaryodakinden çok daha genç göründüğü takdirde bu angajmana müspet cevap verebileceğini söylemiş. Audrey Hepburn, Kleopatra'yı kendi tipine uygun bulamamış. Nihayet, her nasılsa, Elizabeth Taylor, Wanger'in teklifini kabule yanaşmış. Bu rol için aktrise ödenecek ücret tam 1.000.000 dolâr... Söz paradan açılmışken artist meraklılarına bir haber daha verelim: Geçenlerde Lana Turner'in menajeri, stüdyolara, aktrisin 750.000 dolârdan aşağı teklifleri kabul etmiyeceğini bildirdi. Tony Curtis ise dünyaya kadın olarak gelmediğinden şikâyet ediyor. Debbie Reynolds ile çevirdiği, «The Rat Race» (Fare Yarışı) adlı son filmindeki rolü için 175.000 dolâr almış... Hollywoodlu kızların yüreğini hoplatan Tab Hunter de hâlâ bekâr kalmıya hevesli. Sarışın ve cazibeli Tuesday Weld ile olan arkadaşlığı pek uzun sürmedi...

BEKLENEN FİLM — Rejisörlüğünü Sidney Lumet'nin yaptığı «The Fugitive Kind» adlı kordelâda Marlon Brando ve Anna Magnani beraber görülecekler. Filmin konusu Tennessee Williams'ın Broadway tiyatrolarında büyük başarı kazanan son piyeslerinden «Orpheus Descending» den adapte edilmiştir. Brando böylelikle, 1951 de çevirdiği «Ihtiras Tramvayı» ndan sonra, Tennessee Williams'ın ikinci bir kahramanını temsil etmektedir.

BABA - KIZ ROLÜNDE — Maurice Chevalier durmadan, yorulmadan film çevirmeğe devam ediyor. (Hayat yetmişinde başlar) diyen ünlü aktör, son olarak Sophia Loren ile birlikte «A Breath of Scandal» (Bir Skandal Püfürtüsü) filmini çevirdi. Filmin mevzuu 1905 yıllarının neşeli Viyanasında geçiyor. Senaryo «Olympia» adlı piyesten adapte edilmiştir. Chevalier ve Loren perdede baba-kız olarak görüleceklerdir.

Son Haberler

PEK ATEŞLİ — Jayne Mansfield, İngilterede Metro Goldwyn Mayer kumpanyasının Elstree stüdyolarında çevirdiği son filminde bir dansözü canlandırıyor. Aktrisin filmdeki kıyafeti, resimde görüldüğü gibi, çok açık saçık olacak... Zaten filmin adından da Mansfield'in canlandıracağı tip aşağı yukarı anlaşılabiliyor. Yakında piyasaya çıkacak olan bu kordelânın adı «Too Hot Handle» (Tutulamıyacak Kadar Sıcak) tır. Jayne, bu filmiyle yeni bir başarı kazanmak azminde.

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Bir ticaret lisesi talebesi ile tanıştım. İkimiz de biribirimize yakınlık gösteriyoruz. Beni sevdiğini herkese, hattâ ailesine söylemiş. Fakat ben evlenmesi için tahsilini bitirmesi gerektiğine inanıyorum. Bu yüzden ret cevabı verdim. Fakat şimdi bana daha fazla yakınlık gösteriyor. Sizden düşüncelerinizi rica ediyorum.»

Biz de sizin gibi düşünüyoruz. Şimdiden evlenmeye kalkarsa tahsili sakatlanabilir. Onu, iyi bir şekilde tahsilini bitirmesi için teşvik ediniz.

—

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Halledemediğim bir meseleyi size sormak istiyorum: Bir genç kızla iki seneden beri sevişiyoruz. Şimdi mektuplaşıyoruz. İkimiz de bir an evvel evlenmek istiyoruz. Annem ise askerliğimi yaptıktan sonra evlenmemizi istiyor... Benim fikrim mi, annemin fikri mi doğru?»

Her halde annenizin fikri daha doğru. Evlenip askerliğe gidince karınıza kim bakacak? Hâsıl olacak boşluk yuvanın selâmetini tehlikeye düşürebilir.

—

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Ben sıhhiye assubayıyım. Geçen sene izinde iken bir kıza dünür gönderdim. Vermediler. Sonra kızla tanıştık ve anlaştık. Aradan bir sene geçince de evlenmeye karar verdik. Birbirimizi seviyorduk. Şimdi ben başka bir yerdeyim. Haber aldım ki kızı zorla başkasına nişanlamışlar. Muhabere imkânı yok. Ne yapayım?»

Acaba zorla mı, yoksa kız istiyerek mi başkasiyle nişanlanmış? İstiyerek nişanlanmışsa uğraşmanızda fayda yoktur. Zorla vermişlerse bir muhabere imkânı bulmanız lâzım ki ailesine olsun vaziyeti anlatabilesiniz.

—

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Lise talebesiyim, henüz 19 yaşıma yeni bastım. Bir partide bir genç kıza âşık oldum. Kızla aynı semtte oturuyoruz. Aşkımı ilân etmek istiyorum. Fakat cesaretsizlik içinde kıvranıyorum. Ne yapayım?»

Derslerinize çalışıp evvelâ liseyi bitirmelisiniz. Yüksek mektebe devam etmiyeceksiniz hayata atılmalısınız. Eğer hayatta muvaffak olursanız göreceksiniz ki cesaretiniz artacaktır. Yoksa şimdi size cesaret vermek mümkün değildir.

—

Bir okuyucumuz yazıyor:

«19 yaşındayım. Lise II den ayrıldım. Bir dükkânım var. Geçenlerde esmer bir kız içeriye «Günaydın» diyerek girdi. Hiç görmediğim bir kız. Nezaketiyle beni büyüledi, gitti. Ona tutuldum. Şimdi çok dalgınım. Hesaplarda yanlışlıklar yapıyorum. Babam bu halime şaşıyor. Ne yapayım? Bana ne gibi bir yardımda bulunabilirsiniz?»

Biz size yardımda bulunamayız; fakat babanız bulunabilir. Dalgınlığınızın sebebini babanıza söyleyiniz, hesaplardaki yanlışlıkların önünü almıya her halde çalışacaktır!

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Beni çok istiyen bir gençle evlenmedim. Sonradan bana dışarılıklı ve zengin bir genç tâlip oldu. İstanbullu olduğum için ailesi beni istemiyordu. Uzun mücadeleden sonra onu ikna ettim, nihayet ailesinin bulduğu bir kızla evlendi. Şimdi ben eski sevdiğim adamla evlenmiye karar verdim. Fakat bir seneden evvel evlenemiyorum. Bunun içinden nasıl çıkayım?

Dişinizi sıkıp bir sene daha sabretmek suretiyle.

—

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Bir kızla anlaştıktan sonra ailesinden istedim. Henüz küçük olduğumu söyliyerek reddettiler. Ben 20 yaşındayım. Ticaretle meşgulüm. Kız 17 yaşında. Sizce ben ne yapmalıyım?»

Ticaretle meşgul olduğunuza, yani hayatınızı temin ettiğinize göre evlenmek için küçük sayılmazsınız. Bunu kızın ailesine böylece söyleyin.

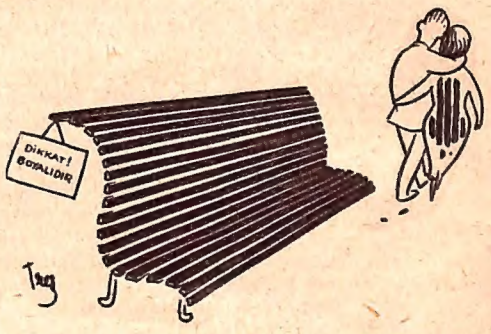

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Ben bir kızı seviyordum. O da beni seviyordu. Evlenmek istedim; ailesi razı olmadı. Bir hayli uğraştıktan sonra onları razı edebildim. Fakat kızın annesi bir türlü razı olmuyor. Kız, enstitü mezunudur. Ben ilkmektep mezunuyum. Bir dükkânım var, çok iyi işliyor. Bu kızla evlensem acaba mesut olur muyum? Siz ne dersiniz?»

Bizce mesut olursunuz. Ama kızın annesini de razı etmiye çalışın ki yuvanın kuruluşunda tatsızlık olmasın.

—

Akşehirden Bayan K. H. ye:

Kocanızı size ve evine bağlıyacak yeni çareler düşünmeniz lâzım. Başkalarında aradıklarına siz sahip olursanız tekrar saadete kavuşmanız için ortada hiçbir engel kalmamış sayılır.

—

Okuyucularımızdan Bayan P. T. ye:

Biz de sizin gibi karar vermek için vaktin henüz erken olduğuna kaniiz. Evlenmek istediğiniz gencin mesleği ile sizin edinmek istediğiniz meslek uyuşabilir.

—

Okuyucularımızdan Bayan R. Ç. ye:

Nişanlınız sözünü tutan bir adam mıdır? Eğer böyle olduğuna şimdiden kani iseniz söylediklerine, vaitlerine, ihtilâf olursa sizi ayrı bir eve çıkaracağına inanmanız lâzım.

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Rafi, Rafia +

Kadın ve erkeklerimizde kullanılan Arapça isimlerdendir. Tanrıya izafe edilen sıfatlardandır. «Yükselten» anlamına gelir.

Ezel, Abdülezel +

Ezel, Arapçada «Başlangıcı olmıyan geçmiş zaman» demektir. «Sonu olmıyan» anlamındaki «ebet» kelimesi gibi. Abdülezel erkek ismi «varlığına bir başlangıç olmıyan Tanrının kulu» mânasına gelir. İsmin adaşları arasında bulunan Abdülezel Paşa gayret ve kahramanlıklariyle neferlikten Paşalığa kadar yükselmiş, Plevne müdafaasında ve Osmanlı - Yunan savaşında yararlıklariyle ün almış ve savaş meydanında şehit olmuştur. Kadın ismi olan Ezel, Mehmet Akif Ersoy'un yazdığı İstiklâl Marşımızda da geçiyor :

«Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.»

Saip, Saibe +

Arapça erkek ve kadın isimlerindendir. «Doğru, haklı» anlamına gelir. Adaşlar arasında Doğunun en büyük şairlerinden sayılan ve Tebrizli bir Türk olan Mehmet Ali Saip, Talas'ta camisi ve hayratları bulunan Müşir ve Serasker Saip Paşa ve Tıbbiye hocalığında ve Nazırlığında bulunmuş olan meşhur doktorlarımızdan Saip Paşa da bulunuyor.

Arif, Arifi +

Arapçada «bilgili, anlayışlı, ince ruhlu» anlamına gelen erkek ismidir. Adaşlar arasında 19. yüzyıl sonlarında divan edebiyatımıza kuvvetli eserler vermiş bulunan Hersekli Arif Hikmet, 2. Abdülhamit zamanında Sadrazamlık, Elçilik ve Nazırlıklarda bulunmuş olan Ârifi Paşa ve Türk musikisine çeşitli eserler bırakan bestecilerimizden Hacı Arif Bey de bulunuyor.

Didar

Kadın isimleri arasında bulunan bu kelime Farsçadır. «Yüz, çehre» anlamına gelir. Kelime Namık Kemal'in bir kasidesinde de geçmektedir:

«Ne efsunkâr imişsin ey didar-ı hürriyet,
Esir-i aşkın olduk gerçi kurtulduk esaretten.»

Özdemir

Türkçe erkek isimlerindendir. «Demir özünden, has demirden» anlamlarına gelir. Bu ismin adaşları arasında tarihimizin ehemmiyetli şahıslarından olan, 3. Murat zamanında sadrazamlık yapan meşhur ve cesur kumandanlarımızdan Özdemiroğlu Osman Paşa ile Kanuni Sultan Süleyman devrinde Habeşistan ve Yemen fâtihi olarak şöhret kazanmış Özdemir Paşa da vardır.

\+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenmiştir.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Armutludan B. A. ya:

Hayat bir resim ve aktüalite mecmuasıdır. Kendi mevzularını hakkiyle işliyebilmesi için prensip ve programları dahilinde kalması gerekir. Bu sebeple amatör şiirlerine yer ayıramıyoruz.

■

İzmirden Bayan N. U. ya:

İsminizin mânasını yakında vereceğiz. «Ramazan bayramından bir hafta önce doğmuşum. Doğum tarihimi ve gününü bildiriniz» diyorsunuz. Arabi veya Milli senelerden hangisinde doğduğunuzu bildiriniz.

HAYAT'INDAN MEMNUN — Eskişehir okuyucularımızdan İhsan Yavuz'un oğlu Mehmet Reha, Hayat ciltleri üzerine oturduğu zaman hayatından memnunmuş. Babası böyle yazıyor. Biz de, sevimli yavrunun sıhhat ve afiyet içinde büyüyerek mecmuamızın okuyucusu olmasını dileriz.

Bilmece gönderen okuyucularımıza:

Hayat mecmuasında intişar etmesi için zahmete katlanarak bilmece tertibeden okuyucularımız, maalesef tam kelime kullanmıyor, anneye, ormana veya bahçeden gibi ekli kelimeler kullanıyor, başına bir harf gelirse gibi eksik kelimeler de yazıyorlar. Bilmecelerin intişarı için 32 kareden fazla kapatılmaması ve tam kelime kullanılması gerekmektedir. Lûtfen buna dikkat etmelerini rica ederiz.

■

Ödemişten Bay Ali Rıza Karaman'a:

Ali'nin 44., Rıza'nın 82. sayıda mânası verildi. Sigara paketinden çıkarttığınız etiket «Türkiye Cumhuriyeti İnhisarlar İdaresi» kelimelerinin baş harfleridir. Mecmua kapağında münderecat yazmakla içindeki önemli yazılar belirtilir. Mecburi değildir.

■

Davutpaşadan Bayan Gül Ekmekçi'ye:

İnşallah, iddia ettiğiniz gibi, siz de bir Yahya Kemal olursunuz. Buna çalışınız. Hayat mecmuasında şiir neşretmiyoruz.

■

Trabzondan Bay H. Doğan'a:

Sözlü veya nişanlıların biribirinden uzun müddet ayrı kalmaları eğer biribirlerini göremiyorlarsa pek mahzurlu değildir. Fakat görüşüp konuştukları takdirde biribirlerinin kusurlarını bulmağa, biribirlerine kanıksamağa, ilk iştiyakları körelmeğe başlar. Çok defa bu uzama yüzünden ayrılmalar oluyor. Yeni yuvanın ilk hevesle kurulması daha iyi olur. Siparişleriniz için aynı adrese müracaat ediniz. Parasını taahhütlü bir mektup içinde posta veya damga pulu olarak gönderebilirsiniz. İsminizin mânası 78. sayıda verildi.

■

Çorumdan Bay H. B. E. ye:

Okuyucu mektuplarında iki defa dünyanın yedi harikasından bahsettik. Bu hususta ansiklopedilerde ve tarih kitaplarında mufassal bilgi vardır. Alâkanıza teşekkür ederiz.

KÜÇÜK PEHLİVAN — İstanbul okuyucularımızdan Nadir Benne'nin oğlu Kemal, henüz yaşını doldurmadığı halde küçük bir pehlivandır. Yavruya en iyi temennilerimizi yollarız.

Lünet

FENNÎ GÖZLÜK MAĞAZASI

aradığınızı bulacağınız gözlükçüdür

(Mütehassıs teknisiyenimiz KOSTA)

Beyoğlu, Küçük Parmakkapı S. No. 12
(Kadri Han kapısı karşısı)

BİLMECE

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

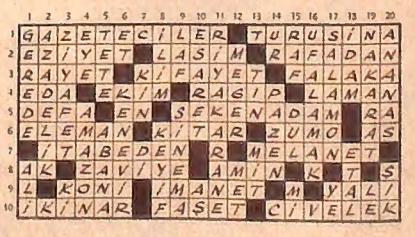

SOLDAN SAĞA: 1: Meyva ağaçlarından — Devamlı surette bir mahalde oturma. 2: İnan anlamında bir emir — Diyapazonun verdiği ses — Akıtma (Arapça) — Genişlik. 3: Bir nevi fal — Bir çeşit sağlam ve yumuşak sahtiyan — Amelinin aksi. 4: Sözüm ona — Amerika Birleşik Devletlerinden biri ve orada büyük bir gölün adı — En kötü iptilâlardan biri. 5: Denizli ili ilçelerinden biri — Tüyü yol yol çizgili kedilere verilen isim — Bazı hayvanların uçma organı — Bir nota. 6: Bir emir — Öğüt. 7: Bir şeyin olması için büyük bir şevk ve heves besliyen — Farsçada dilsiz demektir — Etrafa serperek. 8: Hekimlerin kullandığı bir terim — Yeni il olan şehirlerimizden — Onarım. 9: Darbe — Papaz — Kokulu bir ot. 10 — Uzak — Yarım (eski terim) — Afrikada bir nehir — Rus imparatoriçesi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Badana malzemesi membaı. 2: Tutuşan. 3: Bayanların tuvalet malzemesinden — Alaturkada bir makam. 4: Hatayda bir ovanın ve bir gölün adı — İplik yapılan bitkilerden. 5: Ağacın kolu — Ok. 6: Alaturka sazlardan — Yunancada «ötesi» anlamına gelen ve bazı ilmî terimlerin başına getirilen bir kelime — Buğday tozu. 7: Ateşli silâh aksamından. — Dolayı. 8: Çok hararetli. 9: Yüz kuruşluk paralar. 10: Tersi büyük müsamere — Çiftlik âletlerinden. 11: Tersi meşhur bir soyadı — Din manzumelerinden. 12: Ayı evi — Çıngırak. 13: Bir emir — Et satan. 14: Duman lekesi — Vagon dizisi. 15: Yasa — Yağlı odun. 16: Balık kayığı — Besin maddesi. 17: Açık arttırmalı satış — Bir ilimiz. 18: Hicap — Ay. 19: Alından damlayan — İnanmış. 20: Yılın dördüncü ayı — Bir geyik cinsi.